І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь . . .
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. в Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXII. Ч. 211. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 12-го ЛИСТОПАДА 1965 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, NOVEMBER 12, 1965 No. 211. VOL. LXXII.

ОСТАННІ ВІСТІ

Середа, 10 листопада 1965.

В АМЕРИЦІ

В КАНАДІЙСЬКИХ ВИБОРАХ, що відбулися в понеділок 8 листопада, ліберальна партія дотеперішнього прем'єра Лестера Пірсона здобула тільки 129 мандатів на всіх 265 в Палаті Громад. Не дали вибори парляментарної більшости також очолюваній Джаном Діфенбейкером консервативній партії: вона здобула всього 99 мандатів, на чотири більше, як у виборах 1963 року. Збільшила кількість своїх послів також ліва партія „нових демократів" з 17 до 21. Канадійська преса, коментуючи ці вибори, стверджує, що вони були цілком непотрібні і що канадійці висловили своє недовір'я обидвом партіям — і лібералам і консерватистам. В новому уряді партія Пірсона знову не матиме більшости і мусітиме блькуватися з іншими партіями.

ВИПУЩЕННЯ КОСМІЧНИХ КОРАБЛІВ ДЖЕМІНІ 7 І ДЖЕМІНІ 6 відбудеться, згідно з новими плянами, в першій половині грудня ц.р. Джеміні 7, що в його залозі будуть астронавти Френк Борман і Джеймс Ловелл, буде випущений 4 грудня. Випущення Джеміні 6 відбудеться дев'ять днів пізніше, 13 грудня і в ньому братимуть участь, як члени залоги, астронавти Волтер Шірра і Томас Стефорд. Під час лету Джеміні 6 буде проведена, заплянована вже давніше, зустріч двох кабін в космічних просторах.

ВІЦЕ-ПРЕЗИДЕНТ ГОМФРІ ВИСТУПИВ ПРОТИ ТИХ ГРОМАД, ЯКІ Є ПРОТИ ПОБОРЮВАННЯ ВБОГОСТИ. Гомфрі промовляв до журналістів, які цікавляться програмою поборювання вбогости. Гомфрі казав, що це є чисто академічна проблема, чи поборювати вбогість мали б допомагати урядовці — самі вбогі. Але широкі кола населення повинні знати, які урядовці в деяких міських громадах є проти цієї урядової програми, яку схвалив Конґрес і підписав Президент, та при найближчих виборах не слід голосувати на них, казав віце-президент Гомфрі. Цю програму гаряче підтримує директор аґенції, яка поборює вбогість, Сарджент Шрайвер.

В ШИКАҐО ВІДБУВАЄТЬСЯ КОНФЕРЕНЦІЯ В СПРАВІ ХАРЧУВАННЯ, в якій бере участь 1 000 фахівців з різних держав Америки, Европи й Африки. Цю конференцію зорганізувало Американське Лікарське Товариство. Темою конференції є те, що важливішим є подбати про кращі харчі, а не про більше харчів. На конференції виставили харч „Інкапаріну", що складається з різної городини і має в собі аж 25 відсотків протеїни та є дуже дешевий. Інкапаріну продають вже шість компаній, між ними є Квейкер Овтс. Рекомендують вживати більше харчів із моря та муку з насіння бавовни, яка є дуже багата на протеїну.

БЕРРІ ҐОЛДВОТЕР ТВЕРДИТЬ, ЩО ДЕМОКРАТИЧНА ПАРТІЯ Є ПІД ВПЛИВОМ „ЛІВИХ ЕКСТРЕМІСТІВ". Минулорічний республіканський кандидат на президента, промовляючи на Республіканській конференції з західніх стейтів в Албукверку, Ню Мексіко, казав, що ґенерація, вихована на ліберальних формулах, палить військові карти та виконує інші незаконні дії, які є майже зрадою. Він закликав припинити шукати за чарівницями між республіканцями, та сконцентрувати боротьбу проти лівих радикальних елементів, які є серед демократів. Ґолдвотер виступив проти сенатора-демократа Роберта Ф. Кеннеді, який казав, що давати кров північним в'єтнамським комуністам йде по лінії старої традиції ЗДА.

70 300 ЛЮДЕЙ ЗГИНУЛО В ЗДА наслідком автомобілевих й інших нещасливих випадків протягом восьми перших місяців 1965 року. Статистику цих випадків подала Крайова Рада Безпеки Їзди в Шикаґо.

У СВІТІ

ОДИН З ОСНОВНИКІВ КЕРІВНОЇ В ЗАХІДНІЙ НІМЕЧЧИНІ ХРИСТИЯНСЬКО-ДЕМОКРАТИЧНОЇ УНІЇ ВИСТУПИВ з партії на знак демонстрації проти „браку відваги" її проводу сказати правду німецькому народові, що Західня Німеччина не має і не матиме можливости відібрати від Польщі східні німецькі провінції, тепер так звані польські віднискані землі. Д-р Вільгельм Зімпфендерфер, почесний голова названої партії в провінції Баден-Вюртенберґ, проголосив заяву з закликом до визнання кордону на лінії Одри - Нісси.

ВІД 23 ВЕРЕСНЯ ц. р., себто від проголошення перемир'я у війні між Індією і Пакістаном згинуло 262 індійців та 378 пакістанців. Взагалі військовий міністер Індії І. Б. Чаван окреслив втрати Індії в людях у війні проти Пакістану на 2.212 вбитих, 7.636 ранених і 1.500 таких, що „зникли".

ПОРТУҐАЛЬСЬКИЙ МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ СПРАВ РІШУЧЕ ЗАПЕРЕЧИВ на Раді Безпеки Об'єднаних Націй, наче б політика Португалії в її африканських колоніях Анґолі й Мозамбіку була „загрозою для миру". Навпаки, він закинув Ґані, Танзанії і Замбії, що вони вишколюють на своїй території „борців за свободу", озброюють їх зброєю, яку дістають від Совєтів і від Чехо-Словаччини, та перепачковують на територію Анґолі і Мозамбіку. Він назвав ті країни „правдивими аґресорами". Міністер Альберто Франко Ноґейра заперечив також закидові, наче б Портуґалія підписала „гнилий союз" з біло-расистськими урядами Південної Африки та Родезії.

У ЗАХІДНЬОМУ БЕРЛІНІ СПОДІВАЮТЬСЯ комуністичних провокацій у зв'язку з заповідженим маніфестаційним засіданням новообраного західньо-німецького парляменту, яке в найближчу п'ятницю має відбутися в Західньому Берліні під головуванням президента Гайнріха Любке. Західньо-німецький парлямент уладжує традиційно такі засідання задля підкреслення зв'язку Західнього Берліну з Німецькою Федеративною Республікою. — східньо-німецькі комуністи назвали це „провокацією", бо — мовляв — Західній Берлін оточений комуністичною територією і існує тільки „з ласки" комуністів.

26-27 ЦЬОГО МІСЯЦЯ ВІДБУДУТЬСЯ НАРАДИ міністрів військових справ Атлантійського Союзу (НАТО) в справі нуклеарної стратегії НАТО. Данія, яка раніше схилялася до солідарности з французьким президентом де Ґоллем, що є проти атомового озброєння НАТО, тепер приєдналась до всіх інших 14-ох держав того союзу. Таким чином Франція ізольована. Пленарна сесія НАТО відбудеться 16 грудня ц. р.

ШВЕДСЬКИЙ ЧАСОПИС „СТОКГОЛЬМС ТІДНІНҐЕН", орган керівної у Швеції соціялістичної партії, образив американський прапор, кепкуючи з його „червоних зірок" у зв'язку з війною у В'єтнамі. Внаслідку протесту державного секретаря Діна Раска перед шведським прем'єром Таґе Ерляндером, 20 шведських студентів зголосились добровільно виїхати до Південного В'єтнаму на працю на тамошніх рижових полях.

30 МІЛЬЙОНІВ ОСІБ В СІМОХ СТЕЙТАХ АМЕРИКИ БУЛИ ВПРОДОВЖ 12 ГОДИН ПОЗБАВЛЕНІ СВІТЛА Й КОМУНІКАЦІЇ

Ню Йорк. — Докладно о год. 5:28 по полудні у вівторок 9-го листопада заблимали жарівки в Ню Йорку й суміжних стейтах і містах на просторі 80 000 квадратових миль — і згасли. За словами голови Федеральної Комісії для справ електричної енергії Джозефа Свідлера — це була найбільша в історії електричного промислу катастрофа, тим прикріша, що до середи ранку не з'ясовано докладно причини. Повне припинення дії електричної енерґії заторкуло сім стейтів: Ню Йорку, Мессачусетс, Вермонту, Коннектикату, Гемпширу, частинно Мейну і Пенсилвенії. В стейтах Ню Йорку і Мессачусетс поставлено в стан поготівля Національну ґвардію. Завізвано до служби через радіо членів Цивільної оборони. Президент наказав негайно перевести докладне слідство над причинами катастрофи, однак фахівці виключають можливісь саботажу. Негайна перевірка ствердила, що був збережений зв'язок між різними військовими влаштуваннями, особливо Стратегічною летунською командою та Північноамериканською летунською оборонною командою.

З-посеред кругло 30 більших міст, заторкнених тією катастрофою, найприкріше вона дала себе відчути, очевидно, у Ню Йорку. Доплив електричної енерґії перервався акуратно в часі найбільшого руху при закінченні денної праці в установах і фабриках, під час т. зв. „раш-авр". Підземки зупинились між стаціями, де в тому часі знаходився кожний поїзд. Десятки тисяч осіб опинились в темних підземних тунелях, звідкіля вказували їм дорогу поліцисти і моторові. Тисячі осіб були заскочені у віндах, між поверхами, особливо в нюйоркських хмародерах та департаментових крамницях. Тисячі осіб опинились між стаціями в підміських зелектрифікованих поїздах зокрема на лінії Ню Йорк-Лонг Айленд. Над затемненими летовищами Ля Гардія й Міжнародним летовищем ім. Кеннеді в Ню Йорку кружляли десятки літаків, що їх скеровано до Нюарку та Філядельфії. Внаслідку в тих містах відразу наповнились всі готелі: приватні особи зголошували готовість прийняти на нічліг прилетівших „чужинців". У тій халепі, що в ній опинились мільйони осіб, особливо в Ню Йорку, виявилась напрочуд дисципліна американців та їхній спокій духа в кризових моментах. Не було найменших познак паніки, не було масових нарікань та ремствувань. З усього великого обширу, захопленого темрявою, в одному тільки Рочестері трапились випадки грабунків, що їх допускалось шумовиння, яке користало з темряви. У Бостоні в'язні місцевої в'язниці пробували використати темряву для втечі, що їм не вдалося. Зрештою — люди одні одним помагали, мотористи здисципліновано піддавались вказівкам студентів та середношкільних учнів, які самочинно масово зголосились до керування вуличним рухом малими ліхтарками. Нюйоркські газети в середу вранці не появилися внаслідку унерухомлення друкарських машин. Кілька працівників друкарні „Свободи", які мешкають в Ню Йорку, не маючи змоги дістатися додому — перебули ніч на долівках в домівці „Свободи". О год. 4:30 над ранком в середу 10 листопада появилось в Ню Йорку і всіх інших затемнених містах — світло, але минуло ще кілька годин, поки наладналось нормальне життя.

Кол. президент Айзенгавер мав легку серцеву атаку й перебуває в шпиталі

Двайт Д. Айзенгавер

Форт Ґордон, Джорджія. — Генерал Двайт Д. Айзенгавер, що його перевезено до шпиталю після раптового занедужання під час гри в ґольфа, мав болі в грудях і лікарі ствердили в нього можливість легкої серцевої атаки. Безпосередньої загрози для його життя не має. Декілька разів задиспоновано для нього кисневу кабіну, але згодом йому дозволено лежати в ліжку і навіть вставати. Чи це справді була серцева атака можна буде встановити з усією певністю аж після 36 годин лікарської обсервації недужого. До ген. Д. Д. Айзенгавера викликано найкращих спеціялістів від серцевих хворіб, між ними й д-ра Томаса В. Маттінлі, що лікував його вже в 1955 році. Причини й характеру болів у грудях недужого покищо не встановлено. Сам генерал є в доброму настрої. Президент Линдон Б. Джансон післав ген. Д. Д. Айзенгаверові китицю квітів з побажанням швидкого видужання. Охороняють генерала в шпиталі аґенти Секретної Служби.

Прихильники прийняття Комуністичного Китаю до ОН збентежені поставою Пейпінґу

Об'єднані Нації. — Альбанія, Камбоджа і 9 інших „невтральних", наспраді прокомуністичних країн, які зголосили були внесення на допущення Комуністичного Китаю до членства в Об'єднаних Націях, звернулись через амбасади Альбанії і Камбоджи в Пейпінґу до тамошнього комунокитайського уряду з запитом, чи Комуністичний Китай наполягає на тому, що з хвилиною прийняття його до Об'єднаних Націй треба виключити відтіль Вільний Китай, тепер з осідком на Формозі (Тайвані). Деякі держави, які раді б голосувати за прийняття Комуністичного Китаю до ОН, є водночас проти того, щоб виключати Вільний Китай, який таки нараховує тепер 11 мільйонів мешканців, ото ж куди більше, як деякі інші азійсько-африканські держави, члени Об'єднаних Націй. Пейпінґські вожаки покищо не дали відповіді, але їхні приятелі гадають, що китайські комуністи, які завжди вважали, що Вільний Китай є тільки „клікою Чіянґ Кай-шека" „на службі американського імперіяліста", і що Тайвань є нерозривною частиною Китаю та повинен підлягати „законній" комуністичній владі з Пейпінґу — не зможуть погодитись на концепцію „двох Китаїв" в Об'єднаних Націях. У вівторок Альжирія, Чехословаччина, Сомалія і Афґаністан приєдналися до табору прихильників Комуністичного Китаю в ОН. Зате Мадаґаскар заявився за американським внеском, що це така „важлива справа", що можна вирішити її тільки більшістю найменше двох третіх голосів.

● *У Сидней в Австралії* будують оперний театр за проєктом данського архітекта Єрна Утсона. Місцеві газети назвали той будинок — чимось посереднім між хатою для ескімосів та автобусовою стацією. Довкола того будинку, що коштуватиме понад 55 мільйонів дол., ведеться палка полеміка.

Українська громада Пасейку відзначила Листопадові Роковини

Пасейк, Н. Дж. (пяк) — У неділю 7-го листопада ц. р. в залі Української Централі відбулося тут традиційне Листопадове свято. Почалось воно американським гимном, що його віділграла на фортепіяні пластунка Марія Лапічак та співом українського національного гимну всіми приявними. Свято відкрила вступним словом п-ні Марія Стефанів, голова місцевого Відділу УККА. Святочну промову виголосив п. Василь Мочула. Мішаний Хор української католицької церкви під дир. Мирослава Глинського відспівав пісню: „Привіт батьківщині", до муз. Болехівського. На тлі співу: „Стоїть гора висока", та інших, пластунки-юначки вивели мельодеклямацію": „Я пишу листа до Тебе", авторства Лесі Храпливої.

Листа читала пл. Дарія Чайківська. Знову виступив жіночий хор із упівською піснею: „Гей, Волинськими шляхами", до муз. Т. Празького. „Повстанка Галка", авторства Марка Боєслава, рецитувала п-ні Тамара Кардашинець. Учениці школи св. Миколая читали вірші присвячені Листопадовим Дням. Хор під дир. М. Глинського відспівав ще І. Недільського „Засяло сонце золоте". Свято закінчено піснею: „Не пора, не пора . . .

Сцена була відповідно до свята удекорована.

В Ню Йорку відбувся похорон сл. п. д-ра Володимира Калини

Ню Йорк. — У вівторок 9 листопада після заупокійних богослужень в церкві св. Юра, що їх відправили Впр. оо. В. Ковалик та Р. Рабій, тлінні останки померлого в п'ятницю мин. тижня сл. п. д-ра Володимира Калини, кол. учасника визвольних змагань, старшини УСС, дійсного члена НТШ, видатного педагога і востаннє голови Шкільної Ради при УККА, похоронено на цвинтарі Гейт оф Гевен в Йонкерсі. Під час похорону промовляв від І. Тиктора й очолюваного ним в-ва „Українська Преса" у Львові та співробітників цього видавництва ред. Петро Сагайдачний та від Фонду Української Катедри п. Степан Хемич. УНС репрезентував на похороні гол. предс. Й. Лисогір. Попереднього дня в понеділок 8 листопада, в похоронному заведенні П. Яреми була відправлена заупокійна панахида, після якої з прощальними промовами виступали — ред. Василь Мудрий від УККА, проф. Е. Жарський від Шкільної Ради УККА, ред. Михайло Островерха від Братства УСС та д-р Іван Козак від ОбВУА. Дир. П. Постолюк склав родині Покійного співчуття від УНСоюзу та В-ва „Свобода".

В суботу 6 листопада, під час першої панахиди в похоронному заведенні П. Яреми, промовляли проф. Роман Смаль-Стоцький від Гол. Ради Наукових Товариств ім. Шевченка та А. Кігічак від Братства УСС.

Українська Католицька Єпископська Конференція займається справою зміни постів, становища українців католиків у Польщі і правильника спільних Богослужень з православними

Вінніпеґ. — Згідно із четвертим радіо-звідомленням Митрополита українців католиків Канади Максима Германюка, надрукованим в тижневику „Поступ" з 7 листопада ц. р., Українська Католицька Єпископська Конференція в Римі займається тепер такими справами:

„Отці Собору застановляються під цю пору над зміною постів. Зміною постів в нашій Українській Католицькій Церкві має зайнятися наш Верховний Архиєпископ разом з нашою Єпископською Конференцією. Рішення в цій справі буде проголошене при кінці цієї IУ Сесії. Зміна постів буде переведена згідно з вимогами наших часів, тобто значного упрощення . . . Водночас наша Єпископська Конференція старається про покращання долі для українців у Польщі, яких є там під цю пору около 300,000, та які мають понад 40 своїх українських священиків, монахів і монахинь. Дай Боже, щоб вони могли одержати свою власну українську Ієрархію, як це їм належиться силою справедливости й церковного права . . На програмі нашої Єпископської Конференції стоїть тепер теж важлива справа екуменічних практик. При кінці IУ Сесії, наша Єпископська Конференція проголосить окремий правильник, спільно випрацьований всіми нашими Владиками. Цей правильник нормуватиме всі форми спільного Богопочитання з нашими православними братами, як рівнож в деяких випадках теж із різними протестантами."

У ДЕНЬ ВЕТЕРАНА

З уваги на американське національне свято День Ветерана 11-го листопада, „Свобода" з датою того дня не появиться. Тому це число „Свободи" появляється в збільшеному об'ємі та друкується в середу, 10-го листопада. Чергове число появиться, разом з англомовним „Українським Тижневиком", в п'ятницю, 12-го листопада, з датою суботи, 13-го листопада.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

УКРАЇНЕЦЬ — ДОПОВІДАЧ НА НАУКОВІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ В ЗДА

Ґранд Форкс, П. Д. В днях 29- 30-го жовтня тут у приміщенні місцевого стейтового університету відбулася спільна конференція американських і канадійських мовознавців з доповідями й дискусіями. Посередньо української мови торкалася доповідь проф. Є. Грінберґеа про неслов'янські елементи в російській та інших східно-слов'янських мовах. Головну доповідь в часі заключного з'їздового бенкету виголосив проф. Яр. Рудницький із Манітобського університету на тему двомовности в ЗДА й Канаді. Він торкнувся основних різниць у типах двомовности в ЗДА та дав широкий огляд двомовних проблем у світі, піддаючи критиці підсовєтську теорію „двох матірніх мов".

„СЛАВА" — ЧАСОПИС УЧНІВ ШКОЛИ УКРАЇНОЗНАВСТВА В ДІТРОЙТІ

Дітройт. — Учні Школи Українознавства при Т-ві „Рідна Школа" Дітройт-Схід, видали з нагоди 15-ліття цієї школи з датою жовтня 1965 року перше число свого шкільного часопису п. н. „Слава". Часопис друкований на цикльостилі — має 16 сторінок друку. Появилося перше число за редакцією колеґії, що її очолює Марія Миколенко і під загальною редакцією проф. Надії Розмай. На зміст числа склалися статті, нариси й вірші М. Миколенко, Яр. Березовського, Ірини Строїч, Марії Барнич, Вол. Сливинського, Романа Долинюка, Оксани Скипакевич, Тараса Лончини, Олександра Калимона, і Адріяна Легети.

ДОПОВІДЬ Д-РА В. БІЛАША ПРО УКРАЇНСЬКУ МОВУ В КАНАДІ

Вінніпеґ. — В неділю 24-го жовтня в рамках „академічних викладів УВАН" у Вінніпезі відбулася доповідь д-ра Б. Білаша на тему „Канадизми в мові українських письменників у Канаді". Зібрання відкрив голова УВАН проф. Яр Рудницький, вітаючи в імені УВАН прелеґента з новим науковим успіхом — докторатом в УВУ. Д-р Білаш дав систематичний огляд історії української літератури в Канаді, проаналізував поняття „канадизмів" і з'ясував їхні мовно-стилістичні функції у творах українсько-канадійських письменників. Після доповіді відбулася дискусія, в якій узяли участь д-р М. Марунчак, д-р М. Мандрика, проф. М. Боровський, інж. А. Качор, п. І. Бойчук та інші.

ДОПОВІДЬ Д-РА В. ГОЛУБНИЧОГО

Ню Йорк. — Заходом Клюбу Круглого стола відбудеться тут в залі Вілкі Меморіял Билдінґ при 20 вест 40-а стріт в суботу 12 листопада ц. р. дискусійний вечір з доповіддю д-ра Всеволода Голубничого на тему „Що українці можуть навчитися з досвіду національно-визвольної боротьби народів Азії й Африки". Початок вечора о год. 7:15 веч.

ЗУСТРІЧ РЕДАКТОРА „НОВИХ ДНІВ" З ЧИТАЧАМИ В ШИКАҐО

Шикаґо. — Філія ОДУМ-у в цьому місті влаштовує в суботу 27 листопада ц. р. в домі ОДУМ-у при 2516 Вест Дивіжен вулиці, зустріч редактора „Нових Днів" Петра Волиняка з читачами цього журналу. Доповідь про 15-річчя журналу „Нові Дні" та видавничої діяльности П. Волиняка прочитає д-р Тома Лапичак, редактор „Українського Життя". Після доповіді відбудеться гутірка з питаннями читачів до редактора і його відповідями. Зустріч передбачена для всіх, що цікавляться українською пресою.

УКРАЇНСЬКИЙ ВЕЧІР В АМЕРИКАНСЬКІЙ ШКОЛІ

Смиттовн, Л. І. — На запрошення місцевого президента батьківського комітету (PTA) п-ні Лариси Д. Бернгардт відбувся тут 30-го жовтня у Світорaєр школі Український Вечір Танку. Американська публіка захоплювалася українським мистецтвом. Молоді танцюристи під проводом талановитої п-і Осипенко з Гемстед, Л. А. і прекрасні українські строї залишили у глядачів найкраще враження.

Український Оперний Ансамбль ставить у Ню Йорку оперету „Чорноморці"

Ню Йорк. — В неділю 14 листопада о год. 7:15 вечора тут у залі Фешен Інституту при 225 Вест 24-а Стріт відбудеться вистава народної оперети в трьох діях „Чорноморці" в музичному оформленні Миколи Лисенка. Ставить цю оперету Український Оперовий Ансамбль, який цього року увійшов у п'ятий рік свого існування. Відбудеться вистава в постановці режисера С. Крижанівського і під музичним керівництвам О. Стратичука і концертмайстра Т. Левицького. Гратиме оркестра з колишніх членів Львівської опери і абсольвентів УМІ. Танками проводитиме О. Ґенза, декорації виконав І. Ткачук. У виставі візьмуть участь артисти: І. Гош (Львівська Опера), Х. Карпевич (Мол. Оперн. Анс. Н. Й.), С. Крижанівський (актор Укр. Театрів), Т. Лихолай (Опера Буенос Айрес), В. Жива - Наливайко (Мол. Оперний Анс. Н. Й.), Л. Рейнарович (Львівська Опера), М. Стефанишин (Мол. Опер. Анс. Н. Й.), Р. Тимчук (актор Укр. Театрів, Г. Шерей (Київ. Фільгармонія), М. Яблонський (актор УТА).

Українець репрезентував Канаду на міжнародній конференції в Японії

Вінніпеґ. — „Тижневик „Український Голос" повідомляє в числі з 3 листопада ц. р., що українець Іван Токарик, учитель Вудруф Гайскул в Оттаві, репрезентував вліті ц. р. Канаду на конференції, влаштованій Міжнародним Товариством Виховання через мистецтва в столиці Японії Токіо. Іван Токарик є президентом канадійського Товариства також назви, як також добрим знавцем і лубителем мистецтва, диригентом українського хору в Оттаві та інструктором українських народних танків. На конференції в Токіо І. Токарик виголосив доповідь про те, що Канада робить в ділянці мистецтва. Під час туристичної поїздки по Японії в групі інших учасників конференції він диригував грунтовним співом. Понад 30 країн було заступлених на конференції. Усіх делеґатів було 1.753. Після своїх виступів І. Токарик дістав запрошення виступити з доповіддю на світовій конференції, що відбудеться 1966 року в Празі.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: На рік $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. В Джерзі Ситі і закордоном: На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. Для членів УНСоюзу, чоловіків і жінок — 65 центів місячно. За кожну зміну адреси платиться 10 центів. Чеки і money orders виставляти на: "Svoboda".

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Заслужена пошана

Після першої свіової війни американський нарід щорічно відзначав 11-го листопада як „День Перемир'я", на згадку й пошану того дня, в якому припинено війну. Але, вже яких 20 років пізніше виявилося, що це справді було тільки перемир'я, а не мир, бо який мир може бути, як світ був поділений на вільних і поневолених, як серед колоніялізму, неволі й нужди могли захоплювати владу тирани, як світ і оком не моргнув, коли на обширі всієї Східньої Европи та на великих просторах Азії встановлено найжахливішу в історії народовбивчу систему комунізму, що нехтувала всіми Божими і людськими законами. В таких обставинах перемир'я з 11-го листопада 1918-го року не могло бути ніяким святом і воно перестало існувати, як два найбільші тирани світу, Гітлер зі Сталіним змовились, щоб поділитися світом та почали другу світову війну.

Було цілком правильним і логічним, що Америка після тієї війни перемінила „День Перемир'я" на „День Ветерана" й тепер кожного року 11-го листопада вшановує не ілюзоричне перемир'я, але тих, що у війні боролися й сьогодні боряться за волю і за справжній мир, а не тільки перемир'я. Таке бо значення й таку ціль має День Ветерана 11-го листопада.

Цього року цей День Ветерана набирає окреме значення. Це правда, що сьогодні немає формальної війни, але кожного дня довідуємось, як американські вояки гинуть в обороні волі в джунґлях В'єтнаму. Як же в таких обставинах мізерно виглядають ті збаламучені, що під впливом аґітки комуністичних поневолювачів війни виголошують облудні гасла пацифізму та демонструють проти американської оборонної акції у В'єтнамі, спалюючи публічно свої картки з покликанням до військової служби. Американський нарід і, зокрема, американська патріотична молодь відповіла на ці демонстрації збаламучених спонтанними виявами пошани й опіки для своїх вояків взагалі, а тих, що боряться у В'єтнамі зокрема. День Ветерана дає нам усім нову добру нагоду, щоб відповідними виявами цієї пошани для наших ветеранів заманіфестувати не тільки свою солідарність із рішенням обраного нами уряду обороняти волю всюди там, де вона загрожена, але й нашу готовість принести й самим кожну жертву в обороні тієї волі, символом якої є Американський Ветеран.

Солідарність в ненависті й погрозах

Відзначування цьогорічних, уже 48-их роковин т. зв. жовтневої революції, що проходило в Москві та в усіх інших містах Совєтського Союзу в неділю 7 листопада, було пречистим показом солідарности міжнародного комунізму, його ненависти до вільного світу та нічим не прихованого прагнення знищити вільний світ шляхом ґльобальної комуністичної революції.

Про ставлення Москви і всього міжнародного комуністичного табору до З'єднаних Держав Америки й інших країн вільного світу недвозначно говорив репрезентант кремлівського „колективного керівництва" — член Президії Центрального Комітету Комуністичної Партії Совєтського Союзу і перший заступник прем'єра СССР Д. Полянський. У своїй промові, виголошеній в кремлівському Палаці З'їздів 6 листопада, він стверджував дослівно, що „головною опорою й ударною силою міжнародної реакції є сьогодні імперіялізм З'єднаних Держав Америки", який, мовляв, „діє, як світовий жандарм, як душитель і кат проґресивних сил". Таврюючи „аґресивну політику американського імперіялізму", Д. Полянський закликав усі держави „світової системи соціялізму", робітничу клясу всіх капіталістичних країн і „національно-визвольні" та „миролюбні рухи" єднатися в боротьбі проти ЗДА та їхніх союзників. В цьому ж напрямку побренькував шаблею і міністер оборони та маршал СССР Родіон Малиновський під час військової паради і демонстрації на Красній площі в Москві в неділю 7 листопада, підкреслюючи, що всі вояки і старшини совєтської армії і фльоти „виховані і дусі совєтського патріотизму і непримиренної ненависти до імперіялістичних аґресорів", і таврюючи водночас З'єднані Держави Америки за їх „брутальну збройну інтервенцію в справи наших країн", зокрема у В'єтнамі.

Аґресивний тон промов Полянського і Малиновського був підкреслений демонстрацією зброї, зокрема далекосяжних атомових ракет, що ними, мовляв, можна знищити кожну місцевість в кожній точці світу. Демонструючи ці ракети, Совєти не побоялися ще раз виявити прилюдно, що в своїх плянах оволодіння світом вони не будуть дотримуватися ніяких засад, ніяких договорів, навіть і підписаних ними самими, в тому числі й Женевської конвенції з 1963 року, підписуючи яку Совєтський Союз зобов'язався не виробляти атомових далекосяглих ракет і не випускати їх в орбіту землі.

Водночас із цими словесно-ракетними погрозами на адресу ЗДА і вільного світу, цьогорічні роковини „жовтневої революції" використано для демонстрації солідарности й одностайности міжнародних комуністичних сил. Про це свідчить не тільки примирливий тон Д. Полянського у відношенні до комуністичного Китаю і його заява, що керівники совєтської компартії „стараються поліпшити взаємини — урегулювати розбіжності й закріпити дружбу з „Китайською Народною Республікою", і що з боку КПСС „для того зроблено все, що можна". Ще в більшій мірі відкреслює й увиразнює солідарну й одностайну непримиренність міжнародного комунізму супроти вільних сил світу привітальне послання комуністичної партії й уряду комуністичного Китаю, надіслане на адресу Брежнева, Мікояна і Косиґіна і надруковане в усій совєтській пресі на першому місці з підкресленням „вічности й непорушности великої дружби між китайським та совєтським народами" і солідарности в боротьбі „проти найлютішого ворога народів усього світу — американського імперіялізму і його послідовників". З цього погляду московські урочистості можуть бути повчальною лекцією для всіх, хто ще й досі вірить в якусь „розбіжність" остаточних цілей Москви і Пейпінґу.

ДЖАН ВЛІТ ЛІНДСЕЙ

3-го листопада ц. р. засяяла над Ню Йорком в республіканському сузір'ї нова зірка — Джан Вліт Ліндсей. Появилася вона зараз після півночі, коли виборча комісія повідомила, що республіканський і ліберальний кандидат, конгресмен Джан В. Ліндсей переміг у виборах демократичного кандидата Абрагама Д. Біма. Ліндсей 1-го січня перебере становище посадника у 8-мільйоновій нюйоркській метрополії, яка 20 років перебувала під демократичним проводом.

На політичному небі ЗДА зірка Ліндсея з'явилася недавно, лише в 1958-му році. Тоді вона була ще маленькою, і її важко було доглянути з-поміж 435-ох зірок конґресменів. Але Ліндсеєва зірка поволі яснішала, коли в перевиборах 1960 і 1962 роках переміг він свого демократичного кандидата щораз поважнішою більшістю.

В 1964-му році конґресмен Ліндсей звернув на себе увагу політичного світу, здобувши перемогу над демократичним противником більшістю понад 90,000 голосів. Це сталося в тій виборчій окрузі, де демократичний кандидат на президента, Линдон Б. Джансон, переміг був республіканського противника, сенатора Беррі Ґолдвотера більшістю голосів у відношенні 3 до 1.

Після минулорічних виборів конґресмена Ліндсея почали вважати за можливого і майбутнього кандидата на президента від Республіканської партії. Однак, щоб посягати по найвищий пост у цій країні, треба робити це з вищого становища, як становище конґресмена.

Побачивши, що між республіканцями конкурента нема, бо сенатор Джекоб К. Джевітс не виявив охоти змагатися за пост посадника, Вліт Ліндсей вирішив повести довгу й енергійну виборчу кампанію за здобуття становища посадника Ню Йорку.

Ліндсей за шість місяців обходив усі частини міста, виступаючи з заявами про те, що населення Ню Йорку повинно після 20-ох років володіння демократів змінити Міську Управу та демократа - посадника. Закликаючи до зміни, Ліндсей не підкреслював свого республіканства, а виступав під гаслами незалежности, лібералізму й безпартійности, бо знав, що в Ню Йорку зареєстрованих демократичних виборців у три рази більше, як республіканських.

Нелегко було перемогти Ліндсеєві свого противника-демократа. Ліндсей є вірним Єпископальної Церкви, як і його республіканський попередник на пості посадника, Фіорелльо Ля Ґардія. Обидва вони мусіли здобувати прихильність виборців з чужої партії та інших віровизнань, католицького і жидівського, які творять більшість населення Ню Йорку. Ля Ґардія був італійсько - жидівського походження і міг розраховувати на симпатії цих двох сильних національних груп — Ліндсей є англійсько - голляндського роду, і його становище було важче від становища Ля Ґардії.

Новий посадник Ню Йорку мусів здобувати перевагу у надзвичайно важкій шестимісячній виборчій кампанії, і цим він заімпонував навіть своїм ворогам. Та кампанія коштувала $1,500,-000. Багато допомогла Ліндсеєві Ліберальна партія, яка звичайно підтримує демократичних кандидатів. У користь республіканському кандидатові було й те, що більшість виборців бажали зміни в Міській Управі.

Дж. В. Ліндсей народився 24-го листопада 1921-го року в Ню Йорку, в західній частині Менгеттену; де закінчив початкову і середню школу. В 1943-му році закінчив він правничий факультет Єйльського університету. Під час другої світової війни служив Ліндсей як старшина на нищильнику і здобув п'ять відзначень за успішні бої на Атлантику і Пацифіку, дослужившися ранґи повного ляйтенанта. У 1948-1958 роках він провадив адвокатську канцелярію в Ню Йорку, з перервою в 1955-1956 роках, коли працював у Вашинґтоні як виконний асистент головного прокуратора Герберта Бравнелла. Від 1958-го року мешкав у Вашинґтоні, бувши конґресменом.

Ліндсей завжди перемагав у виборах. Під час останньої виборчої кампанії він заявив, що, вибраний на посадника, старатиметься залишитися на цьому пості всю каденцію, до 1969-го року.

Ліндсей знає, що він мусить виявити всі свої здібності на новоздобутому становищі, і щойно пізніше зможе думати про дальші політичні лаври. Він ще молодий і має доволі часу, щоб посягнути по сенаторський або президентський пост.

Новий посадник матиме тяжку працю в демократичному Ню Йорку. Коли він подолає всі трудноші, то зможе розраховувати на прихильність виборців і в майбутніх крайових виборах.

Республіканці знають, що Ліндсей переміг не як республіканський кандидат, а як незалежний політик, який відсепарував себе від ортодоксальної програми своєї партії. Це ствердив такий поважний республіканський політик, як колишній віце - президент Ричард М. Ніксон. І тому республіканці перед найближчими президентськими виборами мусітимуть мати це на увазі.

ХОДИТЬ СОНЦЕ . . .

Ходить сонце
по низькій орбіті,
І блідота
на обличчі днів;
Листя, наче армії розбиті,
Так панічно, анархічно
Котиться до мурів, до тинів.

Люди — також
у своїй орбіті,
Біль, неспокій
від орбіт і слів . . .
Шалом, палом,
спрагою повиті
Идуть стоїчно різнобічно,
Идуть до стрічі,
до останніх днів . . .

Гнат О. ДІБРОВА

31 жотня 1965

І. Лучишин

ДЛЯ НАШОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ОБОРОНИ

Хто з українців має нагоду ближче контактуватися з інтеліґентними колами чужих народів, слідкувати за чужою пресою та виступами політичних діячів у питаннях Сходу, той бачить, що українська проблема ще й досі не знаходить належного розуміння в світі. Наприклад, коли говорити з чужинцями, що не мають жадних упереджень і ставляться до нас доброзичливо, то в питаннях на тему прагнень українського народу до своєї державної самостійности вони звичайно вказують на недоцільність зривати тепер, у 20-му столітті, кількасотлітні зв'язки з Росією. Це, мовляв, сепаратизм, а сучасна доба — доба об'єднань великих і малих народів у великі господарські і політичні комплекси.

Назагал сама ідея сепаратизму не користується у світі симпатією, хоч вияви сепаратизму спостерігаємо майже всюди: у Швайцарії, у Франції, Бельгії і т. д. Прихильники сепаратизму мають здебільшого опінію малькотентів з-поміж інтеліґенції, людей з комплексом меншовартости, не здібних змагатися з провідною верствою панівної нації і тому схильних до всяких авантюр, аж до зради свого народу. Таку опінію про сепаратистів, що хочуть відірватися від Росії, ревно поширюють московські великодержавники.

Читач спитає: при чому тут сепаратизм і український визвольний національний рух? Адже ж українці — це окрема стародавня, історична нація, що бореться проти національного поневолення. Ми не сепаратисти, навпаки, ми — соборники, що боремося за об'єднання всіх українців в незалежній українській державі!

І це свята правда! Але ми забуваємо, що цілий світ бачить наше минуле у фальшивому світлі, як історію, зв'язану з „братнім" московсько - російським народом, нібито спільним минулим від початків Київської Руси, ба, навіть і наша козацька доба — це також нібито тільки частина спільної історії з Московщиною . . . Мало того: згідно з фальшивою історією, Московщина ніколи не провадила будь - яких імперіялістичних, грабіжницьких воєн, вона тільки збирала докупи „споконвіку русскі землі" і в крайнім разі змушена була боронитися проти чужоземних напасників.

Уся ця безсоромна брехня подається московською історичною „наукою" до наукових бібліотек світу, а звідтіль переходить до підручників історії та енциклопедій усіх народів нашої пляніти.

Тому не можна дивуватися, коли, наприклад, Двайт Айзенгавер щиро і в добрій вірі захоплюється москалями в своїй книжці „Хрестоносний похід в Европі", бо „росіяни великодушні і дуже подібні до американського народу в своєму історичному минулому", бо „обидва народи були вільні від плями колоніяльного, насильницького імперіялізму".

Як відомо, Айзенгавер ні одного дня не ходив до російської школи. Ті відомості з історії Росії він перейняв уже з американських підручників, що безкритично повторюють московську брехню.

Незнання історії московської імперії використовують теперішні наступники російських царів — московсько - большевицькі імперіялісти. Вони виступають як єдині „оборонці" прав і свободи всіх народів світу проти „імперіялізму, колоніялізму, неоколоніялізму" Америки, Великобританії та інших західніх демократичних країн. Такі бувають парадокси в сучасному світі!

Як тому зарадити?

Треба в найкоротшому часі написати й видати всіма світовими мовами, а вже принаймні англійською, французькою і німецькою, кількатомову історію Росії від початків існування Московщини. При тому має бути коротко, але ядерно викладена історія кожного немосковського народу, поневоленого московськими аґресорами. Особливо докладно мають бути описані методи ґеноциду — фізичного й духового нищення в першу чергу провідних верств завойованих народів, що їх застосовували московські імперіялісти від найдавніших часів.

В цій історичній праці світ мусить пізнати правду, що, наприклад, Київська Русь — це давня держава українського, а не московського народу, що козацька республіка XVI-XVIII віків — це республіка українського, а не московського народу.

Докладне розшифрування фальсифікації історії московської імперії є одною з найактуальніших і найважніших наукових і політичних проблем не тільки для поневолених народів, але й всього вільного світу.

Хто має організувати видання історії російської тюрми народів?

Засадничо це мали б зробити еміґрантські наукові організації всіх поневолених Москвою народів. Але коли б з якихось причин було неможливим у найкоротшому часі організувати спільне видавництво, то за цю справу мусять узятися самі українці, як найчисленніша нація з-поміж уярмлених Москвою народів. Опрацювання цієї капітальної історичної праці мали б узяти на себе наші наукові установи — НТШ і УВАН.

Фінансування цієї справи мав би перебрати спеціяльний комітет, створений з представників НТШ, УВАН, УККА, КУК, братських союзів та інших громадсько-політичних організацій.

Коли українці започаткують цю велику акцію, то можна сподіватися, що її активно підтримають також наукові й громадсько - політичні організації інших еміґрацій.

Було б доцільним притягти до опрацювання й видання такої капітальної науково - історичної праці також американські та канадійські університети з їх видатними спеціялістами із ділянки історії.

Самозрозуміло, що видання цієї історично - наукової праці є річчю нелегкою. Це мусіла б бути збірна праця, всебічно перевірена з погляду об'єктивної історичної науки й психології. Вона зможе досягти своєї мети лише тоді, коли витримає перехресний вогонь науково-історичної критики.

Таку працю видавці розіслали б, з долученням авторитетних рецензій, до всіх найважливіших бібліотек світу, академій наук, університетів, наукових видавництв, видавництв енциклопедій і т. п.

Здійснення цього завдання вимагало б великих коштів. Віримо, що коли б це припало навіть на саму українську еміґрацію, то вона з честю справилася б з узятим на себе обов'язком.

Вихід такої історичної праці започаткує рішучий перелім у викритті найбільшої світової брехні, якою є фальшива історія царської Росії і нинішнього т. зв. СССР. Тоді й наші національні визвольні змагання знайдуть належне зрозуміння у світі.

Цюріх, Швайцарія

Леся Лисак

ДЕЩО ДЛЯ МРІЙНИКІВ

Якщо ви думаєте тверезими, реальними критеріями — прошу, не читайте цього. А якщо таки прочитаєте й захочете скритикувати — будьте вибачливі . . .

А тепер скажіть: коли ви востаннє їхали поїздом? Ні, ні, я не маю на думці цих підміських залізниць, якими люди з околиць Метрополії їдуть щоденно до праці. Я кажу про таку восьми - десятигодинну подорож.

Можливо, в цьому місці ви скептично підсміхуєтесь. Я знаю, як виглядає така усмішка. Я бачила її в чотирьох парах очей молодих симпатичних секретарок в бюрі американського підприємства. Це було тоді, коли вони, мов на команду, піднесли здивовані погляди з-понад своїх бюрків. Бо вони почули розмову, яка видалась їм дивною.

„Чи ви сказали, що хочете їхати до Ню Йорку поїздом"? — були слова тієї від першого бюрка. — „Так, поїздом", — була відповідь. — „Чи ви свідомі того, що така подорож триватиме яких дев'ять годин?" — „О, так, я це знаю". — „Велл, — маленька павза. — Якщо ви так бажаєте, прошу, я зарезервую вам місце в поїзді".

Мені здається, що коли я вийшла з бюра — там велася дискусія на тему „дивного способу" подорожування, але це мене ані трохи не бентежило. Навпаки, було весело. Тепер симпатичні секретарки, мабуть, уже перестали дивуватися, вони вже звикли до того, що хтось хоче їхати поїздом, коли має до диспозиції літак - джет, але вони, мабуть, і досі не розуміють цього „дивацтва". Та я не беру їм цього за зле — вони не можуть зрозуміти, бо належать уже до нашої доби. Цієї атомової, „суперпоступової", сьогоднішньої. Вони ніколи не сідали до засапаного поїзду на маленькій стації в невеликій чудовій країні, якою була країна нашої молодости. Вони ніколи не бачили того світу, що його можна побачити крізь вікно поїзду. Вони ніколи не виїздили „в далеку дорогу" — після вакацій до школи — скажімо з Поморян до Львова, чи ще дальшу — з Білоголов до Перемишля.

Це ж було цілих три години їзди, а двісті чи триста кілометрів у тих часах були великою віддаллю. І в таку „далеку дорогу" обов'язково треба було брати „канапки" і головне та найважливіше — яйця на тверdo. Властиво, трудно було навіть уявити, щоб, вибираючися в дорогу, хтось не запакував яєць на твердо. І — якщо пора року дозволяла — обов'язково яблука. При цьому треба знати, що в тих часах не купувалося яблука круглий рік на супермаркетах, а переховувалось у піску, в пивниці.

Симпатичні секретарки інакше дивилися б на подорож поїздом, якби знали, як весело й цікаво було тоді їхати. Вони, наприклад, не знають — і ледве чи повірять, бо в них цього звичаю на залізницях немає, що кожний шануючий себе кондуктор виразно й голосно викликав назви стацій. Навіть якщо це був зовсім малий перестанок, такий, як Ярчівці.

Сам поїзд з засапаною льокомотивою був надзвичайно серйозною справою, і спізнитися до поїзду було майже катастрофою. Звичайно на поїзд чекали — хвилин чи годин тоді ніхто не рахував. Головне, щоб не спізнитися . . .

Секретарки не знають, що тоді крізь вікно поїзду можна було побачити масу чудових і інтересних речей.

З перспективи дорослих чи реально думаючих людей, були це зовсім буденні речі, але ті, що їздили поїздами до школи — думали інакше. Дорослі напевно твердили б, що пастушка, який пас корову, чи косарів, які косили сіно, можна було побачити без поїзду, і то навіть докладніше, але вони — як звичайно дорослі — помилялися.

Дорослі не знали, що крізь вікно поїзду все виглядає неначе кольоровий фільм. Навіть найбільш буденні речі. Такі, як фіра з дровами або дядько, що їде на ярмарок. Або жінки, що перуть над рікою. Або здалека село. Або якесь самітнє дерево на горбку. Це все були речі із щоденного життя, але крізь вікно поїзду вони набирали зовсім іншої, нової форми. Можливо тому, що кожної хвилини минали ся, бігли поруч поїзду, а потім зникали, щоб відступити місце іншим. Це було щось, що мало форми реальности, а при цьому було не-

(Закінчення на стор. 3-ій)

В. Софронів Левицький
„Новий Шлях"

УКРАЇНСЬКА ПРЕСА В АМЕРИЦІ І КАНАДІ

Доповідь, виголошена на 1-му З'їзді Українських Журналістів Америки і Канади, що відбувся в днях 30-го і 31-го жовтня 1965 року)

(1)

Беручи на себе обов'язок дати на цьому першому З'їзді Українських Журналістів Америки й Канади короткий огляд української преси в цих обох країнах, я не здавав собі справи із трудноців та складности цього завдання. Мене просто огорнув жах, коли я, шукаючи джерел інформації про українську пресу в цих країнах нашого поселення, знайшов у Календарі - Альманаху „Свободи" за 1963-ий рік реєстр преси пера покійного Володимира Дорошенка, п. н. „Українська преса у Вільному Світі в роках 1961 - 62". Там я побачив, що три роки тому виходили у вільному світі не менше і не більше як 394 українські часописи - періодики, тобто майже половина всіх часописів, що в тому часі виходили українською мовою в Українській ССР. Найбільш численною в тому списку є, розуміється, українська преса ЗДА і Канади. У ЗДА В. Дорошенко нараховує, разом з парафіяльними та шкільними газетами й бюлетенями, — 287 пресових органів, а в Канаді — 90, тобто разом в Америці й Канаді 377, а решта, неповна 20 поза Америкою і Канадою. І уявіть собі, що я мав би обговорити тут у моїй доповіді ввесь цей біблійний потоп українського друкованого слова, який щоденно, щотижнево, щомісячно і щокварталльно заливає нашу американську і канадійську читацьку і нечитацьку публіку!

Маю милосердя над Вами. Хоч не зовсім, бо ж хочу помститися на комусь за те, що мусів над усіма цими цифрами й назвами сидіти.

Кожний з нас, „практикуючих" редакторів, аж надто добре знайомий із тією скиртою тільки самих поважніших, ширшого громадського значення українських газет і журналів, різного об'єму і формату, різного напрямку та змісту, різного журналістичного стилю, різної мовної досконалости і різного правопису, що назбируються на нашому редакційному столі впродовж кожного тижня і всі разом чекають, щоб ми бодай одним оком кинули на їхні, густо задруковані сторінки.

Тому не буду далі сеґреґувати і клясифікувати тут нашу пресу за такими формальними групами, як: загальна чи місцева, організаційно - політична, союзово - бизнесово чи приватно - незалежна, друкована чи циклостилева. Всі ці часописи ми знаємо так добре, що можемо відгадати їх назви вже з самого вигляду їх паперу, навіть з дотику, шелесту і запаху, з його формату, з черенків, якими він задрукований, з форми заголовків, з мовних огріхів та правопису.

Але є все таки критерій, що за ним треба бодай деякі з цих наших часописів упорядкувати. Це — критерій їх періодичности. Буду говорити тільки про ті україномовні періодики, що мають ширше коло читачів у цілій Америці або Канаді, або в обох цих країнах. Якщо не згадаю тут котрогось часопису, який мав би право до цієї категорії належати, то наперед прошу вибачення. Видно, цей часопис мені у горі часописів на моєму редакційному столі, мов пес на ярмарку, загубився.

ЯКІ МАЄМО ПОВАЖНІШІ ЧАСОПИСИ В АМЕРИЦІ І КАНАДІ?

Щоденники:

Буду починати від щоденників, бо щодо них важко помилитися. В Канаді їх немає ні одного. В Америці є їх два: „Свобода" і „Америка". „Свобода" виходить у Джерзі Ситі, Н. Й., має зазначений рік видавання 72-ий, користується всіма плюсами й мінусами своєї цілому дрої довговічности і солідної матеріяльної бази, якою є її видавець і сьогоднішній наш господар, асекураційне товариство — Український Народний Союз.

„Америка" виходить у Філядельфії, або, як пишуть ті, що не в усім притримуються правописного словника Голоскевича, у Філаделфії. Вона є органом асекураційного товариства українців - католиків „Провидіння" і нараховує собі 65 років життя і діяльности.

Тижневики:

Маючи на своєму терені аж два щоденники, Америка не виявила великого розмаху до тижневиків. Все таки є їх шість таких, що мають або рахують в майбутньому на ширший крайовий засяг. Два з них: „Народна Воля", що виходить у Скрентоні, і „Українське Народне Слово", що виходить у Піттсбурґу, належать, як і щоденники „Свобода" та „Америка", до союзово - асекураційної преси в Америці. „Народна Воля" є органом асекураційного товариства Український Робітничий Союз і нараховує собі 60 років життя, а „Українське Народне Слово" органом Української Народної Помочі. Всі згадані асекураційні товариства, а з ними і їх преса мають одні в меншій, а другі в більшій мірі засяг не тільки на Америку, але й на Канаду.

—

Третім тижневиком, що своїм минулим сягає 26 років назад, є український католицький тижневик „Шлях", орган Філядельфійської Митрополії разом із своїм англомовним двійником „Ди Вей".

—

Три дальші американські тижневики — це вже прибуток останніх післявоєнних років: незалежний тижневик „Українське Життя", що виходить 10-ий рік у Чікаґо, релігійно - церковний тижневик „Нова Зоря", що почав виходити цього року як офіційний орган чікаґівської української дієцезії, і тижневик „Каменярі", що почав виходити в липні ц. р. у Ню Йорку.

(Далі буде)

ДЕКЛЯРАЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ ЖУРНАЛІСТІВ АМЕРИКИ І КАНАДИ СХВАЛЕНА З'ЇЗДОМ 30 І 31 ЖОВТНЯ 1965 РОКУ

Перший З'їзд Українських Журналістів Америки й Канади, що відбувся на Союзівці, оселі Українського Народного Союзу в Кергонксоні, стейту Ню Йорк, в суботу й неділю 30 і 31-го жовтня 1965-го року, напередодні 47-их роковин Листопадового Зриву, однодушно схвалив таку ДЕКЛЯРАЦІЮ:

1. Українська преса у вільному світі є єдиним тепер українським друкованим періодичним словом, яке може виконувати основну місію, притаманну пресі: подавати вірно вістки про всі події без уваги на їх політично-ідеологічний зміст і з'ясовувати їх згідно із совістю та переконанням журналіста, без ніякого натиску ззовні, без ніякої цензури. Цього основного завдання преси не всилі виконувати преса в Україні, що підпорядкована ворожій політичній цензурі і мусить дбати тільки про великодержавницькі інтереси російської імперії та за пропаганду комуністичної доктрини. Таким чином українська преса в Україні насправді запряжена до воза ворожого українському народові режиму. Перебуваючи у таких невимовно тяжких умовинах, деякі українські працівники пера в УССР все ж таки шукають нагод і можливостей боротися за права рідної мови й культури. Однак, обороняти права української нації на свою рідну, народправну державу, плекати українські національно - політичні й культурні традиції, поглиблювати українську політичну думку, сприяти розвиткові української культури, вільної від ворожих і чужих впливів — усе це може робити тільки вільна українська преса у вільному світі.

2. Перший З'їзд Українських Журналістів Америки і Канади, нав'язуючи до славних традицій української журналістики в минулому в Україні і в цих двох країнах, висловлює своє бажання і своє рішення продовжувати боротьбу за найвищі ідеали Української Нації, за відновлення української незалежної держави, за її демократичний устрій і за розбудову життя української спільноти в Америці і в Канаді, опертого на найвищих ідеалах і традиціях Української Нації і цих двох країн, на високих моральних засадах християнського світогляду і християнської етики.

3. З'їзд Українських Журналістів Америки і Канади підтримує в основі ідейно - програмові принципи, схвалені Пан - Американською Українською Конференцією для скликання Світового Конгресу Вільних Українців.

4. Учасники З'їзду з гордістю стверджують, що український нарід провадить свою боротьбу в Україні в надзвичайно складних і небезпечних обставинах комуно-московської окупації, обстоюючи свої права на незалежний політичний, культурний і господарський розвиток. Одночасно учасники З'їзду гостро засуджують всіх тих, які стоять на послугах ворога і допомагають йому в боротьбі проти українських змагань до повного державного визволення.

5. З'їзд стверджує, що процес русифікації всіх ділянок життя в Україні продовжується, а програмові цілі Комуністичної Партії Совєтського Союзу — злиття всіх націй в СССР в один „совєтський народ" вимагають максимальної мобілізації оборонних сил українського народу, зокрема, його духової еліти в Україні і тих українців, що живуть поза її межами.

6. З'їзд стверджує, що вільна українська національна преса в Америці і Канаді є складовою частиною преси своїх країн, що вона користується всіми законними та професійними привілеями преси цих країн і базує на них свою працю.

7. З'їзд констатує численність, різнородність та життєздатність українських національних пресових органів в Америці і Канаді і стверджує, що пресові органи, які стоять на принципах державних актів 22 січня 1918 і 1919 рр., без уваги на їх політичні напрямні і релігійну приналежність, є ідейними та патріотичними у своїх задеклярованих намірах і цілях. Різними ідеологічними та політичними шляхами вони змагають до однієї, спільної мети: державного визволення і усамостійнення України.

8. Спираючись на демократичному принципі свободи слова, З'їзд вважає, що обмін думками, дискусія і навіть полеміка у пресі в справах політичних і справах Церкви потрібна та корисна, якщо ведеться згідно з принципами журналістичної етики і на основах взаємної пошани та толеранції до чужих поглядів. З'їзд закликає працівників української преси неухильно дотримуватися у своїй важкій та відповідальній праці шляхетних засад журналістики західнього світу і її головного завдання: стояти на сторожі моральних, соціяльних та національних інтересів своєї суспільности і свого народу.

9. З'їзд вважає, що прийшов час наладнати співпрацю між Спілками Українських Журналістів Америки і Канади шляхом з'їздів українських журналістів цих двох країн і консультацій проводів обидвох Спілок, з тою думкою, щоб підсилити та організаційно оформити їх працю.

10. З'їзд доручає Управам Спілок Українських Журналістів Америки й Канади створити окрему Кодифікаційну Комісію, яка опрацювала б кодекс українського журналіста Америки й Канади, спертий на принципах і засадах журналістичних і пресових кодексів цих країн та на найкращих традиціях вільної української преси.

11. З'їзд рекомендує журналістичним Спілкам Америки і Канади організувати рік-річно конкурси на найкращі статті, есеї, розвідки та репортажі і давати за них відповідні нагороди.

12. З'їзд уважає невідкладною потребою встановлення одностайних правописних норм для всієї української преси в діяспорі. З уваги на те, що ця потреба відчувається дошкульно і в інших ділянках нашого життя — наприклад, гостро актуальною вона стала у шкільництві Західньої Канади — З'їзд уважає необхідним негайне видання друком загальнозобов'язуючого українського правопису. Тому З'їзд звертається з проханням до Управ НТШ та УВАН створити спільну наукову комісію для розгляненення проєктів і якнайшвидше видати друком норми українського правопису.

13. З'їзд рекомендує Управам Спілок Українських Журналістів Америки і Канади розглянути можливість зустрічей головних редакторів наших пресових органів із метою обговорювати спільні проблеми і встановлювати спільні напрямні.

14. З'їзд стверджує, що важкі й відповідальні обов'язки працівників української преси невспівмірні з винагородою і матеріяльним забезпеченням більшости з них, і звертає на цей прикрий факт увагу видавців. Одночасно З'їзд доручає Спілкам Українських Журналістів Америки і Канади дбати про поліпшення матеріяльних умов праці своїх членів.

15. З'їзд вітає в рядах українських журналістів представників молодого покоління і українських журналісток, вбачаючи в щораз численнішій участі представників обох цих секторів доказ життєздатности і тривалости української преси в теперішньому і майбутньому. З'їзд рекомендує Спілкам Українських Журналістів Америки і Канади використати свої впливи і можливості серед громадянства для уфундування стипендій і моральної та матеріяльної допомоги тим з-поміж нашої молоді, хто бажав би присвятити себе студіям журналістики, і цим, як і високим стандартом та ідейністю нашої преси, заохотити їх до вибору журналістичної професії.

16. З'їзд закликає журналістів-публіцистів високо тримати прапор українського працівника пера в колах видавців, читачів і всієї української громади і цим спричинитися до підвищення поваги стану працівників української преси в очах громадянства.

РЕЗОЛЮЦІЇ Й РЕКОМЕНДАЦІЇ

Крім Декларації, текст якої виготовила окрема Резолюційна Комісія, Перший З'їзд Українських Журналістів Америки і Канади схвалив однодушно такі постанови і рекомендації:

Справа звернення до українських журналістів в Україні

З'їзд доручає Управі Спілки Українських Журналістів в Америці виготовити й розіслати всій вільній українській пресі для надрукування звернення до українських журналістів в Україні. У тому зверненні має бути зазначене, що робить це СУЖА з уповноваження 1-го З'їзду Українських Журналістів Америки і Канади.

Справа переслідування українського населення в Польщі

З'їзд засуджує переслідування польським правлінням решток українського населення в Польщі. З'їзд таврує політику польського комуністичного уряду, що продовжує національну політику поверсальської Польщі, проводячи послідовну й безпощадну польонізацію українців. Зокрема з'їзд таврує нищення українських культурних слідів на українських землях, приналежних тепер до Польщі. З'їзд закликає Український Конгресовий Комітет Америки і Комітет Українців Канади, аби вони постаралися через американські і канадійські державні чинники вплинути на уряд у Варшаві, щоб той припинив ганебне руйнування останніх стародавніх лемківських церков, скарбів давньої культури народу.

Справа поповнювання рядів духовенства

З уваги на тісне пов'язання українських релігійних і національних справ та інтересів і з уваги на те, що обидві наші Національні Церкви, Українська Католицька й Українська Православна, відчувають брак молодих людей, які хотіли б стати духовниками, придбавши належну духовну освіту, З'їзд закликає українську вільну пресу присвячувати багато місця цій преважливій справі.

Справа Патріярхату

З'їзд закликає всіх тих українських журналістів, які визнають потребу створення Українського Католицького Патріярхату, щоб вони використали всі свої можливості для підтримки цієї великої справи.

Справа наступного з'їзду українських журналістів

З'їзд приймає до відома заяву д-ра Росохи, що Асоціяція Українських Журналістів в Канаді, з осідком у Торонто, підготовить наступний з'їзд українських журналістів Америки й Канади у Торонті в 1966-му році.

Ця пропозиція була доповнена заявою ред. Сосновського, що — згідно з рекомендацією, поданою в Декларації — на наступному з'їзді журналістів в Торонті має бути оформлене організаційне об'єднання на базі конфедерації обох організацій українських журналістів в ЗДА й Канаді з двома автономними управами та із спільною назвою: Спілка Українських Журналістів Північної Америки.

Справа журналістичного доросту

З'їзд рекомендує Управі СУЖА створити референтуру в справах журналістичного доросту: опрацювати методи зацікавлення українською журналістикою молодих кадрів та способи затруднення молодих українських журналістів.

Бостон, Массачусетс

ПАМ'ЯТІ Д-РА СТЕПАНА ВИТВИЦЬКОГО

В неділю 24-го жовтня Українська Правос. Громада віддала пошану Славної Пам'яті д-р Степанові Витвицькому, президентові Української Народної Республіки в екзилі.

Вже вранці вірні церкви св. апостола Андрея та вірні Української Католицької Громади спішили, щоб разом, як брати і сестри перед Всемогучим Богом помолитися та віддати послідню пошану Президентові д-р С. Витвицькому.

Зворушливо було бачити нашу молодь, старшу і найменшу, яка зі своїми провідниками Бостонської Пластової Станиці на чолі з Я. Щедреном і С. Петровим та з представницею Українського Пласту з Франції панею Олею Решетило, прийшла, щоб вислухати Службу Божу.

Честь тим батькам, які навчають своїх дітей помагати Україні в боротьбі за волю і свободу. Хто ж як не наша молодь має продовжувати почате діло визволення нашого народу з московської неволі.

По Службі Божій о. І. Данилевич представив вірним постать славної пам. д-ра ним постать сл. пам. д-ра цю для свого народу. Він жив не для себе , не для своєї сім'ї, а для свого народу. Немилосердна жорстока смерть забрала Україні великого її працьовитого сина. Проповідник завзивав українську молодь, щоби перейнялась духом сл. п. С. Витвицького, щоб ішла його слідами і допомагала Україні визволитися з московського червоного пекла.

До панахиди всі приявні стали зі світлом в руках і гаряче з о. Данилевичем молилися за спасіння душі Покійного, щоб Господь прийняв його душу в царство небесне, а Україні і нашим братам в Україні дав якнайскорше добрих провідників, котрі об'єдналися б разом до праці для визволення України. До панахиди гарно співав Церковний Хор при церкві святого апостола Андрія Первозванного. Наприкінці відправи хор відспівав молитву за Україну „Боже, Великий Єдиний".

Микола Давискиба

Йонкерс, Н. Й.

ПРАЦЯ УКРАЇНОЗНАВЧОЇ ШКОЛИ

В нашому місті діє 8-клясова українська пар. школа, в якій діти навчають української мови й українознавчих предметів.

Але крім цього існує вже другу декаду українознавча школа, яка приміщена в цій же парохіяльній школі. Вона постійно розвивається і тепер має 8 кляс та 90-ро дітей. До неї учащають діти з української парохіяльної школи, а головно з публічних шкіл, а навіть старші особи. При співпраці родичів, місцевого пароха о. дек. В. Клоса, Батьківського Комітету з д-ром О. Сохином на чолі. Пан П. Русинко є скарбником, а директором школи є п. О. Кулинич. Ця побільшується, щодо числа своїх учнів, але теж щодо навчання предметів. В біжучому році є такі такі предмети: релігія, українська мова, українська література, історія, українська культура, географія та спів.

Викладає в цій школі 7 учительських сил, здебільша професійних, під керівництвом п. О. Кулинича, який своїм професійним стажем і педагогічним досвідом втримує цю школу на потрібній висоті.

С. К.

● **Лондонська поліція гарячково шукає** за скринькою, яка прибула з Індії: у тій скриньці було 30 фунтів стрихніни, — одної з найнебезпечніших отрут. Тих 30 фунтів стрихніни досить, щоб убити пів мільйона осіб. Поліція особливо боїться, щоб та скринька випадково не дісталась в руки дітей.

У 25-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ АМЕРИКИ

Владики Українських Католицької і Православної Церков у ЗДА благословлять працю УККА для добра Українського Народу

МИТРОПОЛИТ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ У ЗДА АРХИЄПИСКОП АМВРОЗІЙ СЕНИШИН ТА МИТРОПОЛИТ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ У ЗДА ІОАН ТЕОДОРОВИЧ ПЕРЕДАЛИ УКРАЇНСЬКОМУ КОНГРЕСОВОМУ КОМІТЕТОВІ АМЕРИКИ ЛИСТИ ТАКОГО ЗМІСТУ:

Українська спільнота в ЗДА відзначує цього року 25-річчя існування Українського Конгресового Комітету — найвищого репрезентанта українців на американській землі.

Український Конгресовий Комітет Америки створено в розгарі Другої світової війни, в дуже важких для нас і для цілого вільнолюбного людства часах. Тоді рішалась також доля України: стане вона вільною, чи далі залишиться під московською диктатурою, яка терором повернула в нуждарів усе своє населення, а зокрема український та інші поневолені народи.

Від спочатку свого існування УККА, який об'єднує усі українські організації в ЗДА, став справжнім речником поневоленої України. Український Конгресовий Комітет Америки від самих початків свого існування поклав собі за завдання сповіщати про скрутне положення Українського Народу і забезпечувати всі можливі засоби підтримки в його героїчній боротьбі за відбудову Вільної і Незалежної Української Держави та допомагати Українському Народові в рідним краю, щоб здобув чесне і рівне трактування з іншими народами, як вільний і об'єднаний член в родині европейських держав.

Про ці напрямні праці УККА читаємо в плятформі Першого Конгресу Українців Америки 1940 року таке: „Ми одні маємо змогу вільно сказати, що Український Народ поневолений та що він вимагає для себе того самого права на самовизначення, що признає й іншим народам". Знову ж в одній із пізніших відозв УККА було сказане: „Жертви і страждання Українського Народу зобов'язують нас, американських українців, до всебічної участи у визволенню України з під московсько-большевицької тиранії. Живемо в такій грізній і переломовій добі Української Нації і навіть усього людства, що байдужність і нечинність кожного з нас є прогріхом супроти Українського Народу і допомогою ворогам".

Український Конгресовий Комітет Америки устами своїх представників інформував світ про насильства московського комунізму, стосовані до Українського Народу, про грабунок його наземних і підземних багатств, про нищення українських церков, ієрархів, духовенства і вірних, української культури водночас з її діячами, яких розстрілювано або мордовано в таборах примусової праці, про штучно організований голод в Україні 1933 року й інші злочини.

Український Конгресовий Комітет Америки реагував також на різні неприхильні для української справи явища відповідними заходами, інтервенціями, меморіялами чи маніфестаціями. Зокрема до його великих успіхів треба зарахувати схвалення Конгресом ЗДА Резолюції Тижня Поневолених Націй та дозвіл на побудову пам'ятника Шевченкові у Вашингтоні.

До цього голосу Української Репрезентації у ЗДА прислухуються державні мужі, а її дії беруть до уваги й по тому боці залізної заслони. Зокрема за ходом праці УККА дуже пильно слідкує теперішній окупант України — Москва.

Треба признати, що за час свого існування, УККА, держучи високо український національний прапор, реагував і на деякі явища внутрішнього українського порядку, які не покривалися з дотеперішньою традицією і практикою українського політичного життя в Америці, й ніколи не пішов на жодні компроміси. Тому бувало, що на дорозі своєї праці зустрічав колоди не тільки від наших національних ворогів, але на жаль, і від тих своїх, які затратили почуття патріотизму й увійшли в контакти з висланниками ворогів нашої Церкви і Народу.

Віримо, що УККА і далі нестиме високо український національний прапор і працюватиме для тих великих ідей, які покликали до життя оцю нашу репрезентативну установу, та які дотепер присвічували їй у 25-літній праці.

Тут хочеться повторити за нашим національним Пророком:

„Борітеся — поборете.
Вам Бог помагає;
За вас сила, за вас воля
І правда святая".

Вітаючи Український Конгресовий Комітет Америки, його керівні органи та все членство з 25-літнім Ювілеєм, бажаю обильних Божих ласк до дальшої відповідальної праці, побудованої на тривких засадах християнської віри, на славу Бога й добро Українського Народу.

Водночас з побажанням пересилаю Архиєрейське благословення та залишаюсь щиро відданий у Христі Господі.

† АМВРОЗИЙ МИТРОПОЛИТ

Українська Православна Церква в Сполучених Штатах Америки вітає 22-річчя праці Комітету. Вона подає Комітетові її благословення на успішне провадження його праці і молить Всевишнього обдаровувати й далі носіїв діла Комітету мудрістю й енергією, потрібних для цієї відповідальної праці.

Українська Православна Церква, яка лише поза кордонами нашої Землі має тепер необмежену свободу слова, розуміє вагу праці Комітету. Праця ця є не лише репрезентативна для української еміграції, вона, передовсім — почесна варта й оборона інтересів Українського Народу. Вони — ці варта й оборона — нашому Народові тепер, в добі Його поневолення імперіялістичною Москвою, в добі наміреного Москвою знесилення й скільки можливо, розпорошення нашого Народу, обезличення Його, затертя Його вікових традицій і рис Його окремішности та повного подавлення мрій Його про свобідне самобутне життя, ці Ваші варта й оборона — нашому Народові — потрібні

В добі, коли між народами панує передовсім пріоритет сили, а не права, не Правди Божої, Український Конгресовий Комітет знайшов змогу близького доступу й контакту з Осередком керування наймогутнішої потуги людства — Сполучених Штатів Америки,

В цій позиції доступу й контакту, Український Конгресовий Комітет взяв на себе й почесно несе покликання бути „на дозорі" інтересів Українського Народу і тим дає найдорожче проявлення місії Української Політичної Еміграції поза межами нашої Землі.

Нехай Бог благословить цю почесну Місію Українського Конгресового Комітету.

Молитви й доброзичення нашої Церкви завжди з цією, так корисною й почесною працею Українського Конгресового Комітету.

З пошаною до Членів Комітету
† ІОАНН, МИТРОПОЛИТ

Відбулася нарада Екзекутиви УККА

29 жовтня 1965 року відбулось чергове засідання Екзекутиви УККА. На ньому розглянено багато актуальних справ і вирішено:

1. 9-ий Конгрес Американських Українців відбудеться в Ню Йорку в днях 7-9 жовтня 1966 року. Він буде ювілейним Конгресом з приводу 25-ти-річчя його заснування та праці.

2. Проф. Лев Добрянський, президент УККА, інформував про те, в якій стадії находиться справа організації в Палаті Репрезентантів Американського Конгресу окремого Комітету Поневолених Націй ; а далі про свою кореспонденцію з сенатором В. Фулбрайтом у справі консулярної конвенції між УССР та З'єднаними Державами Америки; про роковини мадярської революції; про Академію Свободи; про справу Сташинського, порушувану в Сенатській підкомісії внутрішньої безпеки і накінець про серію викладів УККА ім. Івана Франка та ще дещо.

3. На цьому ж засіданні Екзекутива УККА вирішила скликати Краєву Раду УККА на день 11 грудня 1965 року в м. Ню Йорку. Про місце і порядок денний повідомиться пізніше.

4. Три представники УККА — д-р Матвій Стахів і п. Ігнат Білинський — Секретарі УККА і д-р Ярослав Падох, касир УККА, взяли участь у Конвенції КУК у Вінніпеґу в днях 9-10 жовтня 1965 року, де обговорено справу скликання Світового Конгресу Вільних Українців.

5. 20 жовтня 1965 року Фінансова Комісія УККА відбула своє десяте засідання, на якому прийнято цілу низку важливих рішень для підсилювання фінан. кампанії УККА, а саме: скликання пресової конференції УККА на день 5 листопада ц. р., на якій Директор Канцелярії УККА п. Василь Мудрий накреслить напрямні для успішного переведення фінансової кампанії; видання Відозви Екзекутиви УККА; оголошення тексту листа Ієрархів Церков обох віровизнань з приводу 25-річчя УККА; видання „Українських Вістей УККА" під редаґуванням п. М. Дольницького; підготування текстів, що їх буде проголошуватись в усіх українських радіовисильнях у ЗДА (текст цієї відозви має бути зредаґований спільно д-ром Ярославом Падохом, мґр. Іваном Базарком і редак. Мстиславом Дольницьким); скликання спеціяльного засідання всіх українських центральних організацій з ціллю прискорення кампанії збірки УНФонду. Ці рекомендації дала Фінансова Комісія, що її очолює д-р Я. Падох та д-р Р. Клюфас, в характері секретаря.

6. Цілу низку організаційних поїздок УККА запроєктовано у місяці листопаді, а саме: 6-го — Нюарк, Н. Дж., 7-го — Віппани, Н. Дж., 14-го — Бріджпорт, Конн. — представником УККА на цих борах Зборах буде п. мґр Іван Базарко; 14-го — у Вашинґтоні, Д. К. — на якому промовцем буде д-р Матвій Стахів; 21-го — Організаційна Нарада Відділу УККА, що його мають заснувати у м. Перт Амбой, Н. Дж. (промовець мґр Іван Базарко); 25-го — Ювілейний Бенкет, присвячений 25-тиріччю УККА в Гемтремку, Миш. (п. Ярослав Гайвас, як промовець від УККА); засідання Відділів УККА у Редінґу та Фініксвилі в днях 4 і 5-го грудня, (промовець мґр Іван Базарко) та масовий мітінґ Відділи УККА в Бріджпорті, Конектикат — 12 грудня, де від УККА промовлятиме п. Ігнат Білинський.

7. В днях 28 і 29 жовтня ц. р. відбулась Конференція Мініст. Закордонних Справ при Державному Департаменті ЗДА, на якій високі достойники накреслили цілі та напрямні закордонної політики ЗДА. Між 750 американськими редакторами та кореспондентами був присутнім п. Володимир Душник, редактор публікацій УККА (іншими українськими представниками на цій конференції були: пп. Антін Драґан і Йосиф Лисогір — від щоденника „Свобода", д-р Матвій Стахів і пані Стахова — від часопису „Народна Воля" і Мстислав Дольницький — від щоденника „Америка".

8. На цьому засіданню Екзекутиви піднесено ще одне важливе питання, а саме: обговорено реорганізацію Канцелярії УККА.

9. Д-р Роман Гутлевич, голова Контрольної Комісії УККА, представив на розгляд Екзекутиви докладне Звідомлення Контрольної Комісії про перевірку ведення книговодства УККА. Він порекомендував деякі пропозиції щодо удосконалення системи ведення книговодства.

Гідний політичний виступ

В суботу 13-го листопада литовці, латиші й естонці влаштовують в Ню Йорку велику маніфестацію. Для цієї мети вони винайняли Медісон Сквер Ґарден, що вміщує коло 20,000 осіб. Там відбудеться політичне віче (Фрідом Реллі), в звідти учасники підуть до будинку Об'єднаних Націй, щоб цим походом демонструвати протест проти окупації їхніх країн комуно-большевицьким р е ж и м о м. Делеґація від господарів маніфестації подасть проводові ОН „апель до сумління Об'єднаних Націй", в якому вимагається розгляду на Генеральній сесії ОН так зв. балтійські проблеми й питання масковського колоніялізму взагалі. Цей апель підписали, крім провідних організацій балтійських народів, визначні політичні діячі, а серед них — сл. п. д-р Степан Витвицький, Президент УНР в екзилі. Апель видрукують на цілій сторінці Ню Йорк Таймс-у.

В інтересах усіх еміграційних груп з окупованих комуно-большевицьким режимом країни, щоб ця вартісна політична акція вдалася. Українська еміграція має спільні з балтійцями цілі. Вони влаштовують цю маніфестацію в противагу тій імпрезі, якою, за наказом червоної Москви, було відзначена 25-річчя „повстання совєтської Литви".

В аналогічній ситуації буде українська еміграція в 1967 році. Тоді комуністи будуть на широку скалю святкувати 50-річчя „Радянської України" і вже готують відповідні публікації до тієї річниці. Це зобов'язує нас, наші провідні організації розпочати підготівлю до гідної протиакції, зобов'язує використати ту річницю, щоб підкреслити факт окупації України й колоніяльну політику Кремлю.

Закликаємо українські організації і кожного політичного емігранта взяти участь у маніфестації 13-го листопада.

Для інформації повідомляємо, що квитки на вхід до залі в ціні 1, 2, і 3 дол. будуть продаватися в касах Медісон Сквер Гарден 12 листопада від 4-ої до 10 год. і 13 листопада від год. 9-ої. Програма маніфестації розпочнеться точно о год. 12-ій, але до залі треба прийти на год. 11. Гратиме оркестра й будуть мистецькі виступи. Для участи в маніфестації литовці, лотиші й естонці прибудуть з найвіддаленіших міст ЗДА.

Для організованої участи в маніфестації в справі квитків треба негайно звернутися на таку адресу:

Mr. V. Padvarietis, 24½ Ten Eyck St., Brooklyn, N.Y. 11206.

Прес. референтура Представництва В. О. УНРади в ЗДА.

А. Г.

З'їзд уродженців Комарянщини, Рудеччини й сусідніх районів

Цей численний з'їзд, поверх 200 осіб, належно підготований, відбувся 28 - 29 серпня, на оселі Верховина (Глен Спей). Комітет З'їзду, вибраний на нарадах в Ню Йорку очолювали: д-р Р. Кос — голова, інж. М. Ліщинський — інформ. референт, д-р О. Утриско — почесний голова. Технічною сторінкою З'їзду зайнялись — д-р Р. Кос і інж. М. Ліщинський. Вони приготовили 300 фотознімок осіб, гуртків, місцевостей, об'єктів для виставки на З'їзді на друкованих картотеках з поясненням. Вони приготовили одноднівку (поверх 200 примірників) і подбали про організацію З'їзду.

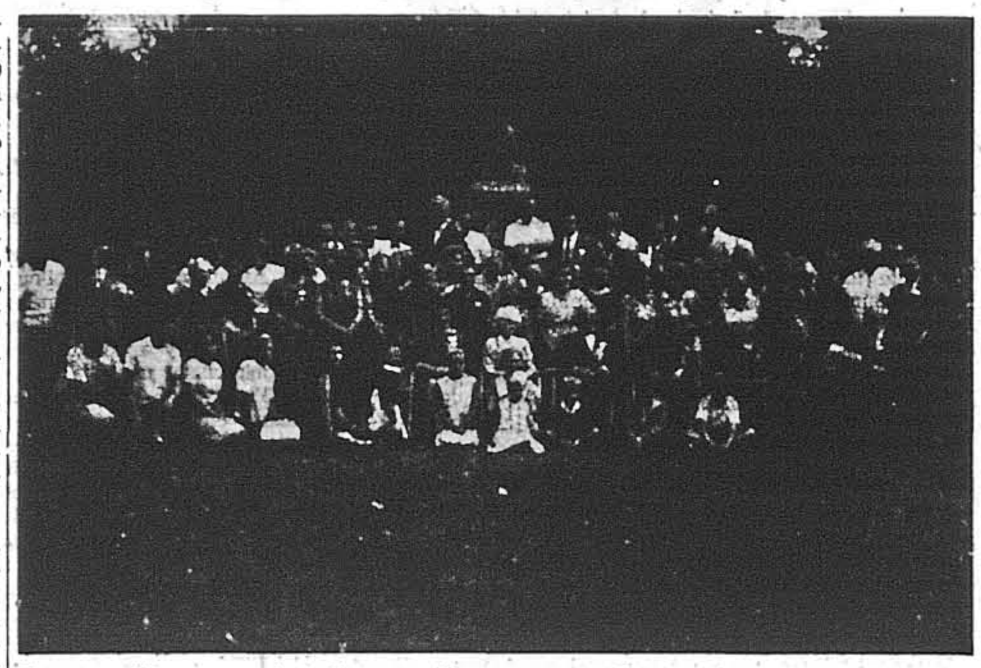
Був вибраний і репрезентаційний і діловий комітет З'їзду, та, на жаль, не всі члени могли прибути на З'їзд. Подивляти треба почуття обов'язку громадян з Канади, Каліфорнії, Шикаго та Філядельфії, які так численно і вчасно прибули на З'їзд. Вже в п'ятницю і суботу ранком зароїлось на оселі Верховина від учасників З'їзду і гостей. Віталися знайомі і друзі, які не стрічались з собою кільканадцять років. Не дивно, що на очах їх появилися сльози, бо деколи не могли себе в першій хвилині пізнати. Стрінулись тут адвокати, лікарі, інженери, учителі, урядовці, селяни, робітники. Всі вони привезли з собою і своїх дітей — молодь. Почалась реєстрація осіб, які вацікавились виставкою фотознімок та в поспіху переглядали одержані від комітету одноднівки.

На першій сторінці одноднівки був привіт письменниці Лесі Храпливої, внучки о. В. Петрика, б. діяча в Комарні та вірш: „Комарно, Комарно!". Були вірші й спогади інж. М. Ліщинського, д-ра О. Утриска, п. О. Сенюта- Пеленської та інших.

28-го серпня ранком всі учасники З'їзду вийшли гуртом на майдан, зібрались під пам'ятником Івана Франка, де зроблено спільну фотографію. Старші віком учасники З'їзду пригадували нащі політичні змагання в рр. 1897 - 98, криваві „баденівські вибори" посла до парляменту у Відні. Кандидатом на посла з округи Комарно-Рудки-Самбір був поет Іван Франко. Тоді до змагу станули батьки і діди тих всіх, що тепер прибули на З'їзд в оселі Глен Спей з далеких околиць Канади і ЗДА. Вони мають поклонитись перед пам'ятником великого сина України Івана Франка, та згадати про його боротьбу за права нашого народу. Згадати треба рівночасно і пам'ять батьків і дідів цієї молоді з Комарна, що тут зібралася.

Поверх 70 українських міщан Комарна з приводу згаданих виборів суд окружний в Самборі засудив до в'язниці від 4-х місяців до 3-х років. Оборонцями українських міщан Комарна на розправі перед окружним судом в Самборі були адвокати: д-р Андрій Кос (уродженець Комарна) адвокат в Калуші, д-р Євген Олесницький зі Стрия і д-р Гумецький, адвокат в Самборі, між засудженими були відомі прізвища міщан Комарна: Артимко, Баглай, Бариляк, Вигнанський, Гірний, Вільчинський, Губич, Гірський, Гелемей, Добровольський, Калимон, Качмарський, Карабин, Когут, Кос, Крук, Іваночко, Ліщинський, Мисаковець, Огродніцький, Пеленський, Пискор, Розмаринович, Попович, Слоньовський, Прухницький, Радович, Розмаринович, Ткач, Чудо, та інші. Всі засуджені відбували свою кару по в'язницях, і всі в'язні вже не живуть. Залишився в живих одинокий Іван Утриско у віці 88 років, свідок кривавих „баденівських" виборів в Комарні в 1897 р.

Відкрив З'їзд д-р О. Утриско, почесний голова З'їзду, вітаючи всіх земляків — уродженців м. Комарна, Комарнянщини, Рудеччини і гостей з інших округ, які не жаліючи часу і труду, приїхали на з'їзд з далеких сторін. Інж. М. Ліщинський промовив коротко і прочитав привіт та вірш п. Лесі Храпливої: „Комарно, Комарно!" Мартуся Вітер деклямувала вірш М. Ліщ-го „Бабусина казочка" в честь УСС-а Ф.

Учасники З'їзду земляків із Комарна, Комарянщини і Рудеччини під пам'ятником Івана Франка на оселі „Верховина" в Глен Спей, Н.Й.

Черника і Вояка І. УД, героя під Бродами Андрія Ю. П. О. Коморовська деклямувала уривки поеми Ю. Клена, „Помолимось за тих". Тарасик Ліщинський рецитував вірш Гайського „Країна снів моїх", мгр. М. Радович вірш „Євшан зілля". В. Пеленський відспівав кілька пісень, а п. Хома поділився з учасниками З'їзду про бої УПА, згадуючи учасників цих боїв з Комарнянщини.

28 серпня вечором відбувся бенкет, в якому взяло участь поверх 200 осіб. Крім учасників З'їзду були на бенкеті запрошені гості о. Я. Захаріясевич, українсько-католицький парох з Комарнянщини, православний священик і дир. А. Батюк. Після переведеної молитви о. Я. Захаріясевич говорив як тостмайстер інж. М. Ліщинський. Вітаючи учасників З'їзду, звернувся він до найстарших осіб: пань М. Мельникової, О. Ліщинської і д-ра О. Утриска та привітав рівнож гостей З'їзду: обох священиків і дир. А. Батюка. Опісля вітали З'їзд д-р В. Ленець, мгр. І. Ліщинський з Шикаґа. При нагоді бенкету зібрано $100 на українсько - католицький університет в Римі і цю квоту рішено переслати враз з привітом на руки Блаженнішого Кардинала Й. Сліпого в Римі. Зібрано $100 на Енциклопедію Українознавства і цю квоту рішено вислати на руки проф. д-ра Кубійовича в Сарселі. Зібрані приняли з гучним аплявзом повищі повідомлення Комітету З'їзду. Після відспівання українського н а ц і о н а льного гимну „Ще не вмерла" учасники З'їзду перейшли до великої залі на забаву, що відбулась при оркестрі Б. Гірняка.

В неділю 29-го серпня всі учасники З'їзду були присутні на Богослуженні, яке відправив о. Я. Захаріясевич, а йому служив Тарасик Ліщинський, о. Я. Захаріясевич виголосив проповідь, в якій говорив про нищення України московськими комуністами та про втечу українців з рідних земель.

Проповідник згадав великі жертви, які мала Комарнянщина і Західня Україна. Проповідник згадав Владику Єпископа Григорія Лакоту, Уродженця Голодівки біля Комарна, який помер на далекому сході в р. 1951. згадав про померлих наших діячів: посла о. С. Онишкевича, о. В. Петрика, о. Я Косоноцького, о. декана А. Ковальського, п о с л і в Гр. Тершаківця і М. Роґуцького, мгра З. Тершаківця, коменданта Відділу УПА і визначних наших арештованих і закатованих большевиками діячів, про яких вже згадувала наша преса. Довгі ряди українського війська з околиць Комарнянщини - Рудеччини: УСС, вояки УГА, Першої УД, УПА погинули як герої в боротьбі за Українську Справу і Державу. За душі всіх згаданих героїв відправлено Панахиду, до якої станули учасники з'їзду і гості, 300 осіб. Скріплений запрошеними співаками гарний хор відспівав Панахиду та пісню „Боже, вислухай благання"

Після Панахиди гурт фотоаматорів, який ішов за численною публікою на поляну біля пам'ятника Іванові Франкові. Пішла пісня за піснею, поки меґафони не покликали всіх до прощального обіду. Під час обіду з кожного кутка залі долітали уривні прощальні слова промов.

Дир. Батюк захоплений цими успіхами і працею З'їздового комітету жертвував дещо в користь комітету. Після прощальних промов голови комітету і дир. А. Батюка та грімкого співу пісень всі вийшли бадьорі зі залі, всіли до приготованих на поляні авт і валкою рушили далекими автострадами домів, обіцяючи собі за два роки знов з собою стрінутись.

... О. У.

Філядельфія, Па.

ПОЛІТИЧНЕ ВІЧЕ

Від заснування Українського Американського Клюбу у Філядельфії майже два роки тому на зібраннях та вічах, влаштованих Клюбом не бракувало авдиторії. Позитивна оцінка праці клюбу громадянством завжди виявлялась великою фреквенцією наших громадян, старших і молодших віком, які в рямцях своєї української організації живо співдіють в політичнім процесі американського суспільства. Про важливість такої співдії, про конечність нашої активізації в життю політичних партій ЗДА неодноразово писала наша щоденна преса, і заклик цей чим далі тим більше знаходить живий відгук в колах української спільноти. Де ще не було політичних Клюбів, їх творять тепер, там де українці від довшого часу зактивізовані в тій чи другій партії, сьогодні висувають наших українських кадидатів на відповідальні виборні становища. І кожний свідомий українець, громадянин Америки, може з певністю сказати, беручи активну участь в політичнім життю країни, що в цих досягненнях є заслуга кожного з нас. Бо ми творимо певний фактор в політичнім укладі багатоскладової американської спільноти. Ми вже не є чимось неокресленим. До нас приходять кандидати, з нами числяться, а ми в свою чергу є речниками українських інтересів, на що ми маємо повне маральне право, як мають його речники італійських, польських, жидівських та негритянських „голосів" у сфері їхніх власних інтересів.

Цьогорічні вибори повітового прокурора та ревізора міської управи, як також цілого ряду суддів у Філядельфії мають таке значення, що Демократична адміністрація міста була примушена запросити на головного промовця на передвиборчому обіді віце-президента Г. Гомфрі, щоб в той спосіб одержати „благословіння" власних кандидатів із самого, так би мовити, вершка партійної піраміди.

Республіканські ж кандидати, Арлен Спектер та Джеймс Р. Кеваноґ, обрали тактику особистих стріч з активними й рядовими громадянами, телевізійних виступів та виступів на прилюдних вічах. Міський провід Республіканської партії, свідомий значення й попередніх осягів УАРК у Філядельфії, свідомий швидкого росту цієї молодої організації, свідомий масової підтримки діяльности Клюбу з боку українців міста, запропонував кандидатам стрінутися з українськими виборцями на форумі УАРК.

Ця стріча відбулася в неділю 28 жовтня, у винайнятій для цієї оказії великій залі Тризубу. Майже 200 людей виповнили залю, прикрашену американським та українським прапорами, емблемою УАРК, та портретами кандидатів. Віче відкрив голова Клюбу п. І. Одежинський. П. Микола Максимюк — повітовий голова українського відділу Республікан. партії, власник прекрасного соковитого баритону, відспівав американський державний гимн. Голова Клюбу представив присутнім кандидатів та гостей: радну міста п-ні Вірджінію Навер та лідера 49-го ворду п-а Дейвіда Берка. З коротким словом до присутніх звернувся екзекутивний секретар УАРК п. Володимир Біляїв. Перед промовою кожного кандидата їх представляв присутнім відомий український суспільний діяч і правник, крайовий предсідник українського відділу при Республіканській партії пан адв. Т. Дармопрай. Присутні на вічі члени Клюбу щиро вітали присутність пана Дармопрая на форумі УАРК, пригадуючи як на початку творення Клюбу п. Дармопрай не зовсім оптимістично дивився на потребу творення нового Клюбу. Його присутність на форумі УАРК і факт його членства в Клюбі в поглядах членства підводять риску під довготривалою контроверсією двох Клюбів з ясним вислідом: життя доказало, що єдино діючим і чинним у сфері Республіканської партії є УАРК очолений п-ом І. Одежинським, і приявність такого діяча, як Тома Дармопрай в реєстрі активного членства Клюбу, додасть ще більшої заохоти до праці членам УАРК, а тим, що до тепер ще не є членами Клюбу, допоможе нарешті здецидуватися і увімкнутися в активну працю Клюбу.

З увагою вислухали присутні виступи кандидатів та гостей, в яких були накреслені позиції кандидатів та недотягнення їхніх опонентів. Кандидати зробили позитивне враження на авдиторію. Авдиторія ж в свою чергу своєю численністю та витриманістю і спонтанністю, з якою реаґувала на особливо влучні заяви кандидатів, якнайкраще зарепрезентувала перед кандидатами українську спільноту.

Після закриття цього вдалого віча присутні ще довго лишались на товариській ґутірці при пиві й перекусці, так смачно приготованій панями членкинями УАРК. За музичну розвагу під час віча щире спасибі належиться вісьмом членам Української Струнної Оркестри, яка грала популярні українські й американські мелодії.

Хочеться при цій нагоді побажати дальшого успіху в праці УАРК та в праці всіх тих українських клітин в американських політичних партіях, що так вміло й віддано репрезентують інтереси українців, як це робить єдиний Український Американський Республіканський Клюб у Філядельфії, очолений його невичерпно енергійним головою — п. І. Одежинським.

Д. З.

КОМУНІКАТ

ПРО VI-ий ВЕЛИКИЙ ЗБІР УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ

28-29-30-го жовтня 1965 року відбувся в одному із західньоевропейських міст VІий Великий Збір Українських Націоналістів, в якому взяли участь члени Сенату ОУН, члени й референти ПУН, головний Контрольний ОУН з членами контролі, генеральний суддя ОУН та представники із семи країн поселення українців у вільному світі.

VI Великий Збір Українських Націоналістів розглянув і вніс зміни до Устрою ОУН, обговорив питання стратегії і тактики ОУН на відтинку дії ОУН в Україні, як також обговорив питання культурної політики ОУН в Україні й на чужині, завдань української націоналістичної преси та прийняв низку резолюцій.

Центральною точкою Збору була доповідь голови ПУН Олега Ждановича на тему — „Реальні можливості української визвольної політики", в якій було порушено багато актуальних проблем, і до яких учасники ВЗУН зайняли становище.

—

Учасники ВЗУН звернулись спеціяльними закликами до наших Братів в Україні і до кадрів ОУН.

VI-ий ВЗУН одноголосно перевибрав на голову ПУН — Олега Ждановича.

—

ВЗУН поповнив Провід Українських Націоналістів новими кадрами із середньої та молодшої націоналістичної ґенерації, чим осягнено поєднання різних ґенерацій в найвищому органі націоналістичого руху.

Президія VIВЗУН закликає все членство ОУН і системи націаналістично споріднених організацій до посилення своєї активности та до спрямовання своїх сил в напрямку всіх відтинків боротьби за визволення України.

Президія VI-го ВЗУН

Місце відбуття ВЗУН, 30-го жовтня, 1965 р.

Плекання Культу Поляглих

(Звідомлення про збори Братства Броди - Лев)

Ню Йорк (Б. Л.) — Братство Броди-Лев, Інк., товариство охорони воєнних могил, на своїх Річних Зборах 16 жовтня звітами уступаючої Управи подало звідомлення за період від 20-го березня 1964 до 30-го вересня 1965 року.

Братство Броди-Лев опікується воєнними могилами та пам'ятниками по поляглих українських вояках, а також могилами деяких передових українських покійних громадян в Австрії, Німеччині, Італії, а навіть в Польщі. Кожнорічно першого листопада в прийнятий день згадування померлих в Західній Європі, як і в український традиційний день поминок поляглих, в день Зелених Свят, Броди-Лев за допомогою своїх добродіїв - зв'язкових на Західню Европу складає вінці та запалює світла на вище згаданих могилах. Добродіями — уповажненими Братства Броди - Лев на Італію є Впреосв. Архиєпископ Іван Бучко, на Австрію — Вп. п. Рудольф Ґреґоріч, предсідник Т-ва австрійських ветеранів, на Стирію, — о. отаман Данило Ковалюк з Ґрацу та Краєва Управа Братства б. вояків І УД-УНА в Німеччині. Броди - Лев виконала за звітний час слідуюче: побудову пам'ятників на свіжих могилах, а саме сл. п. Іринея Сапруна у Відні, довголітнього каторжного - полоненого, та бл. п. М. Лаби, бувшого дивізійника в Рочестері та один пам'ятник в Польщі. Закінчено сплати забаргованъ за будову символічної, величної Могили-Пам'ятника поляглих за волю України в Ґлен-Спей, Н. Й., коштом дванадцятьох тисяч долярів.

Плекання культу поляглих за волю України у всіх осередках поселення, де тільки б'ється українське серце, — це ціль праці Братства. Цю ціль вже протягом чотирнадцятьох років осягається видаванням кожнорічно одноднівки „В День Зелених Свят", влаштуванням святкувань Зелених Свят, як також Дня Культу Поляглих українських вояків, видаванням культурно-мистецьких посібників, посвячених цій ідеї і т. п.

Фінансовий звіт виявляє дол. 21.046.43 прибутку і дол. 15.436.48 видатків.

Загальні Збори, оцінюючи працю і допомогу Братству Броди-Лев на протязі свого чотирнадцятьох років існування найменували перших своїх почесних членів, а саме: Високопреосвященного Архиєпископа Івана Бучка, апостольського візитатора українців католиків в Західній Европі, ген.-полковника Павла Шандрука, командира Української Національної Армії, і панів: Рудольфа Ґреґоріча з Австрії і Антона Батюка, головного предсідника Українського Роб. Союзу в ЗДА.

Братство Броди-Лев прийняло такий плян праці: 1966 рік буде відміченням нам дорогої могили новітнього українського державного мужа Отамана Симона Петлюри, замордованого в травні 1926 року совєтським агентом в Парижі. З тої нагоди видання одноднівки „В Дні Зелених Свят" буде присвячене Симонові Петлюрі. Братство свій зеленосвяточний жетон випустить з портретом Симона Петлюри, та влаштує здвиг у стіп Могили-Пам'ятника в Глен-Спей, Н. Й., присвячений світлій постаті Головного Отамана Військ УНР з участю комбатантських молодечих і громадських організацій; З церковними Богослужбами, з військовим апелем та зі спортовими змаганнями між молод. організаціями під кличем „За справність і готовість". Братство уфундує спортові нагороди. Воно уфундує три грошові нагороди на літературно-мистецький конкурс за найкраще написане оповідання для дітей і молоді з тематикою про Отамана Симона Петлюру.

Нововибрану Управу очолив д-р Роман Дражньовський. Його співробітниками є Мирон Заліпський, д-р Богдан Левицький, Григорій Яремчук, Михайло Швайковський, Степан Шепарович, Микола Канятин, Василь Сидор, Василь Беднарчик. Контролю передано в руки панів: проф. Степан Салик, Кирило Григорович і Володимир Гриньох.

Додати треба, що предсідник за згодою всіх присутніх на внесення Миколи Канятина перервав Загальні Збори, щоб взяти участь в панахиді по сл. п. Степані Бандері в церкві св. Юра в Ню Йорку.

О. Д-Р ВОЛОДИМИР ҐАВЛІЧ

(З приводу 25-ліття священства)

Найкращі Ювілеї, що їх відзначає людина особисто, як одиниця, це ті, що пов'язані Святими Тайнами — ювілей подружжя і ювілей священства. Перший зв'язаний з основною одиницею людської спільноти — родиною, на якій ця спільнота спирається, з якої черпає свою силу, і з якої складаються її члени. Другий має до діла з остаточною ціллю людини, як одиниці та з вихованням цілої спільноти на здорових християнських основах. Оба ці роди ювілеїв вміщають у собі обов'язок змагання до св'ятости, бо ж це остаточна ціль нашого життя як одиниць.

о. д-р Володимир Ґавліч

В листопаді ц. р. парохія Непорочного Зачаття П. Д. М. в Дітройті (Гемтремк) відзначатиме 25-літній ювілей священства черця-василіянина, о. д-ра Володимира Ґавліча. Його життя, — це, в загальному, відзеркалення життєвого шляху соток тисяч українців, що народжені в Україні, перейшли крізь різні перипетії воєнних подій, і тепер живуть на чужині. Народився о. Володимир у Сиківцях б. Тернополя 29 жовтня 1913, виховався в Бірках Великих, до гімназії ходив у Тернополі, а матуру здавав як екстерніст у Львові, бо вже в 6-тій гімназійній вступив до монастиря о. о. Василіян. Продовжував науку філософії й богословії в василіянських домах студій (Добромиль, Кристинопіль, Лаврів), а закінчив їх в Оломовці на Моравії, куди, через воєнні події, настоятелі чину перенесли своїх студентів і професорів. В Оломовці, 21 листопада 1940 року, єпископ Павло Гойдич висвятив його на священика.

Після того о. Володимир виїхав на дальші студії до Відня і закінчив їх у 1944 р. докторатом філософії в ділянці історії та германістики. Сповнював він там теж функцію сотрудника при парохії св. Варвари. На університеті служив теж і педагогічних предметів, і це тепер пригодилось, коли стейт Мишиґен дав йому право вчити в американських школах. У серпні 1946 р. вислали о. Володимира до Америки, та призначили на різні пости. Він став професором філософії та історії Церкви в Гленкові, парохом у Гемстеді (1947-50), ігуменом і парохом церкви св. Миколая в Шикаґо (1950-1957). Коли о. о. Василіяни перебрали парохію св. Варвари у Відні, її парохом став о. Володимир (1957-60). Опісля він вернувся до Америки. Спершу працював в Гленкові (настоятель місії, новіціят), а від 1962 р. в Дітройті. Його життя нагадує отой вічний рух, неодного з нас, що був примушений обставинами покинути рідну землю.

Життєвий шлях о. Володимира, представлений повище, — це тільки зовнішні рямці. В них вміщений певний ідейний зміст, певні вартості, і про це хочу бодай коротко згадати. Особу Ювілята можна б схарактеризувати так: здисциплінований чернець і відданий душпастир, активіст і знаменитий організатор, щирий український патріот, людина великої культури. Цих ділянок не можна відлучити одної від одної; вони творять щось одне, органічно пов'язане, і характеризує їх те, що називаємо звичайно словом — особовість даної людини.

Як душпастир о. Володимир здобув собі загальну пошану й признання в таких важких осередках українського поселення як Шикаґо, Відень, Дітройт. Ті, що мали нагоду слухати його місій, — а їх він давав багато врізних частинах Америки, — були зворушені глибиною думки його наук та красномовністю й запалом, з якими вони були виголошені. Іншим його проповідям нема числа. Його радіогодини — 6 років у Шикаґо й 4-ий уже рік в Дітройті — здобули собі величезне число справжніх приятелів та загальне признання в громаді, бо вони різноманітні, цікаві, живі й виховні. Побудова нової школи в Шикаґо, ініціятива до видання „Слово Доброго Пастиря" — це його заслуги. Вчить о. Володимир щоднини й в Українській вищій Школі (гайскулі) в Дітройті та виховує там наших дітей у дисципліні й пошані до свого рідного. Його патріотизм видний всюди, де він прикладе свою руку, і цим він продовжує славну традицію українських священиків, що стільки добра зробили для свого народу. Попри те все, це людина великої особистої культури, товариська і ввічлива.

Направду треба дивуватися, звідкіля в о. Володимира стільки сили й енергії, щоб подолати всім своїм обов'язкам. Кожний його день починається в год. 5-ій рано, а кінчається пізно вночі. Це ознака величезної працьовитости. А її джерело — не особиста амбіція, бо він чернець від ранньої молодости і жадної кар'єри не шукає. Її джерело, — це ідеалізм і повна та щира відданість справам Бога, української Церкви та рідного народу.

У радісний ювілейний день 25-ліття священства о. д-ра Володимира Ґавліча, всі, що його знають чи працювали або співпрацюють з ним, напевно привітають його з цим торжеством щирими побажаннями, а в першу чергу сердечною молитвою, щоб Господь зберігав нам на довгі літа й благословив усі почини взірцевого єромонаха й громадянина.

Богдан І. Лончина

Українська делеґація — гостем посадника м. Клівленду

Клівлендські щоденники „Плейн Ділер" та „Клівленд Пресс", які мають близько півмільйоновий тираж, у виданнях з 2-го й 3-го жовтня 1965 принесли вістку про те, що 20го вересня посадник Клівленду, Дост. Ралф С. Лахер, прийняв українську делеґацію під час сесії Міської Ради. Членами нашої делеґації були о. монсіньйор Дмитро Гресько — декан української Католицької Церкви в Огайо, члени Міської Ради Клівленду — Іван Т. Білинський та Антін Пецик, маляр Михайло Бабій і молоді сестри Анна та Наталія Муцин.

Причиною візити у патриціїв Клівленду було схвалення резолюції Міської Ради, ч. 2150-65, в честь Тараса Шевченка — „найбільшого українського поета, який був трибуном демократії й гуманности та сердечно ненавидів тиранію і кріпацтво". Найважнішою однак з усіх точок прийнятої резолюції, автором якої є адвокат Іван Т. Білинський, член Демократичної Партії, є вимога Міської Ради Клівленду, щоб секретар Поштового Департаменту ЗДА видав пропам'ятну поштову марку з Тарасом Шевченком.

Справа не нова, поставлена вона не в площині побажань американських громадян українського роду, тільки на площині вимог посадника і Міської Ради Клівленду в імені всього населення цього сьомого щодо величини міста Америки.

Промотором цієї акції є наш місцевий артист-маляр, Михайло Бабій, що на його руки посадник Р. С. Лохер передав дану резолюцію. Звичайно, якщо б посадники і міські ради тих великих міст Америки, в яких є великі українські громади, пішли слідом м. Клівленду, тоді постав би правний прецеденс, на підставі якого можна було б ставити опісля дану проблему на форумі конференції губернаторів, а відтак, можливо, й Конґресу ЗДА. Всі заходи М. Бабія заслуговують на уважливість керівних чинників української громади в Америці.

„РАДЯНСЬКІ КОЛЯДКИ ТА ЩЕДРІВКИ"

Як вже повідомлялося у „Свободі", в київському видавництві „Наукова Думка" вийшов збірник „Колядки та щедрівки". Спеціяльний розділ — „Радянські колядки та щедрівки".

Ось одна із „щедрівок", поданих „Культурою і життям" з 17 жовтня:

А я знаю хто є вдомі, —
Сам господар біля столу.
Поруч нього господиня,
Пишуть листа та до сина.

Син в армії командиром,
Батько в селі бригадиром,
Ланковою мати в полі,
Ой, щаслива наша доля...

СТАНИЦЯ БРАТСТВА КОЛ. ВОЯКІВ 1-ОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ДИВІЗІЇ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ АРМІЇ в ГАРТФОРДІ, Конн.

запрошує все Українське Громадянство на

СТРІЛЕЦЬКІ ВЕЧЕРНИЦІ

що відбудуться

в суботу, 13-го листопада 1965 року

година 8-ма веч.

в новій залі

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ

при 961 Ветерсфілд Авеню в Гартфорді, Конн.
Оркестра П-ні Ірини ДМИТРАК з Ню Джерзі

Стрій довільний. Гарні несподіванки і гумористи.

ЗВЕРНЕННЯ
ДО ЧЛЕНІВ РОДУ ПЕТРУШЕВИЧІВ І З НИМ СПОРІДНЕНИХ РОДІВ

„Не вмер той, хто живе в пам'яті нащадків. Помер той, кого вони забули".

Таким моттом починається другий розділ великої праці, що має понад 200 сторінок машинопису п. н. „Рід Петрушевичів" і яка вже готова до друку.

Над збиранням матеріялів до цієї монументальної праці трудилося більше людей упродовж довгих років під проводом д-ра Івана Максимчука, за ініціятивою якого почалося здійснювання задуму опрацювати такий твір і який вложив у нього львину частину праці.

Історія роду Петрушевичів, який прибув із Литви наприкінці XVII сторіччя, починається від о. Миколи Петрушевича, пароха в Цитулі, яворівського повіту. Звідтам цей рід поширився по цілій Галицькій волості, де члени його нераз займали провідні становища. Історія роду Петрушевичів та споріднених родів це одночасно частина історії західньої вітки України й тому треба заховати для нашого народу та майбутніх поколінь цю важну частину нашої історії.

Праця „Рід Петрушевичів" має VIII розділів і буде ілюстрована. Кошт цього видання буде високий. Тому Редакційна Колеґія цього твору дякує тим, що вже зложили свій даток і звертається до всіх членів роду Петрушевичів та споріднених родів, а також до всіх, яким на серці лежить ця справа, відгукнутися негайно та прислати щедру жертву на фонд видання твору „Рід Петрушевичів" на адресу:

„Самопоміч", 2351 W. Chicago Ave., Chicago, Ill. 60622 конто ч. 4772 Фонд Історії роду Петрушевичів.

Спільним зусиллям можна добитися здійснення великого й корисного для нашої спільноти, задуму.

„Не вмер той, хто живе в пам'яті нащадків. Помер той, кого вони забули".

За Редакційну Колеґію:
Д-р Іван Максимчук, о. Ізидор Сохоцький, Юліян Максимчук

Літературно-Мистецький Клюб в Ню Йорку

— влаштовує —

в п'ятницю, 12 листопада 1965

ВЕЧІР

присвячений

І. З'їздові Журналістів ЗДА і Канади

З доповідями і в дискусії виступлять:

А. Драган, І. Кедрин, Р. Криштальський, М. Понеділок, Б. Ржепецький.

Початок о год. 8-ій веч.

УВАГА! УВАГА!

Цього року збільшуємо подарунки українськими книжками на Уродини, Ім'яниии, св. Миколая, Різдво, Новий Рік, Великдень та інші нагоди.

Придбайте також для себе люксусове видання,

Історію Української Культури

або подаруйте таку цінну книгу своїм дітям, внукам, приятелям або Рідній Школі. Ідім слідами інших культурних народів, англійців, німців, французів і др. Хай здійсниться клич: У кожну українську хату вартісна книга якою є Історія Української Культури.

На бажання замовця можемо доклеїти до І. У. К. карточку з золотою печаткою для Вашого напису для кого даруєте книгу.

На іншому місці, в цьому числі газети, є відповідне оголошення про Історію Української Культури.

Клюб Приятелів Української Книжки

Ню Йорк, Н. Й.
ВІДЗНАЧЕННЯ 40-ЛІТТЯ 204 ВІДДІЛУ УНСОЮЗУ ІМ. о. АГАПІЯ ГОНЧАРЕНКА

Випуском Ювілейного Листка та Ювілейним Бенкетом відзначено 40-річчя існування 204-го Відділу УН-Союзу ім. о. Агапія Гончаренка, як також 100-річчя прибуття до ЗДА патрона Відділу о. А. Гончаренка в неділю 24-го жовтня 1965 р. по обіді в малій залі Українського Народного Дому в Ню Йорку.

Ювілейний Бенкет відкрив предсідник Відділу Павло Марко вшануванням пам'яті померлого Президента д-ра Ст. Витвицького, привітом відпоручників централі, відділів, організацій, членів та гостей, як також вшануванням померших членів відділу; після чого виголосив коротке слово та представив для переведення Ювілейного Бенкету фін. секр. д-ра Вас. Палідвора. Централю Батька Союзу заступали Головний Предсідник Осип Лисогір та п-ні Головна Радна Марія Демидчук., які засіли при головнім столі з управою відділу, головою Комітету Окружних Союзових Відділів метрополії Ню Йорку адв. Ів. Флисом з дружиною, відпоручником Комітету Об'єднаних Американсько Українських Організацій м. Ню Йорку — Відділу УККА в особі інж. Р. Білинського, члена основника і почесного члена Ів. Дусаненка та члена основника Петра Мартинюка з дружиною, б. гол. адв. Мик. Гаврилка, голови американських укр. ветеранів п. Клозника з дружиною та Вас. Цюпу з дружиною. Один великий стіл займала родина поч. чл. основуючого комітету відділу Ів. Дусаненка, один стіл Відділ з Асторії, Дністер з Менгеттену і представники з Бруклина. Інші столи занимали представники решти союзових відділів, як інсп. Василишин, довголітній член Від. Микола Мороз, дир. Стеткевич та інші, як також членство та гості, всіх біля 70 осіб. Від 361-го Від. „Дністер" були Пригода та Хомицький, від 130 Від. п. Малець, від 5 Від. Св. Миколая з Асторії Сидор, Малан з дружиною та Курочко від 184 Від. Гідей, від 293 Від. п. Марія Демидчук та Мирія Душник, від 194 Від. інсп. Василишин, далі заступлений був 164 Від., 325 Від. п. Цюпа з дружиною й інші. Всі вони виголосили свої привіти Ювілятові.

Одержано ряд писемних привітів від членів ініціятивного комітету заснування Відділу п. Петра Задорецького, б. голови інж. Євгена Ляховича з Флориди, Ген. Секретаря УНС-у д-ра Яр. Падоха та від ряду Відділів УНС-у, як Керницького-ІКЕРА, 327 Від. Гемштед, 485 Від. Д-р М. Сидор-Чарторийський, 455 Від. Лесі Українки — Софія Соколишин, членів о. Гаюка, інж. Лавриненка й інших, відчитаних під оплески тостмайстром д-ром Вас. Палідвором.

Привітальне слово англійською мовою і коротку історію Від. сказала п-і Софія Карплюк, рек. секретарка Відділу, а по українськи про історію 204 Від. УНС ім о. А. Гончаренка виголосив доповідь д-р Василь Палідвор, фінансовий секретар Від. та тостмайстер, який провадив програмою Ювілейного Бенкету. Обоє вказали на великі заслуги наших піонерів, працю їх у розбудові Віділу, допомогу Відділу Красві та Американській Україні, як також закликали до посильного приєднування членства до Відділу, що є запорукою його росту. Своєю вмілою та дотепною поведінкою тостмайстер д-р Вас. Палідвор створив таку гарну атмосферу, яка вплинула на те, що всі привіти виголошені представниками відділів, організацій і гостей, яких він удало всіх представив, були виголошені українською мовою, зокрема тими представниками Відділів, що вже народилися тут, в ЗДАмерики. Від Головного Уряду вітала Відділ п-і Головна Радна Марія Демидчук, яка від себе і неприсутної через випадок в родині Заступниці Гол. Уряду п-ні Герман, вітала з його ювілеєм, якого історія їй дуже відома. Головний предсідник Йосип Лисогір теж говорив та вітав відділ з його Ювілеєм, вказуючи на значіння відділу як клітини для Централі Батька Союза, який має ще багато даних рости для добра нашої поневоленої, але неподоланої Батьківщини України, ак також для добра Американської України. Від Комітету Окружних Відділів УНС метрополітального Ню Йорку говорив його голова адв. Ів. Флис, який крім привіту подякував Відділові за співпрацю в його Комітеті Союзових Відділів.

Кульмінаційною точкою Ювілейного Бенкету було вручення представниками Головного Уряду УНС почесних грамот піонерам-членам основникам 204 Від УН-Союзу Ів. Дусаненкові та Петр. Мартинюкові, Головним Предсідником Йосипом Лисогором та Головною Радною Марією Демидчук, під оплески присутніх. З несподіваної втіхи п. Дусаненко заплакав та не міг промовити слова. П. Мартинюк подякував за відзначення та вказав, що в самім Ню Йорку, де за приблизними підрахунками живе 100.000 українців забезпечених лише 20%, отже відділ та його членство мають велике поле до попису в приєднуванню нових членів.

Слово про патрона о. А. Гончаренка виголосив д-р Ол. Соколишин, голова Контрольної Комісії Відділу, який влаштував та зредагував Ювілейний Листок, вказавщи всім на його великий патріотизм та безмежну любов до України. Постать о. А. Гончаренка ще недосліджена; слід, недавно проф. Яр. Славутич перевидав його Спомини в Канаді, а Конгрес ЗДА на інтервенцію д-ра Жуковського тричі вшановував його. Однак заклики Комітету о. А. Гончаренка очолюваного проф. Федором Луцевим з Міннесоти щодо викупу землі та створення там американського національного парку, ще не набрали відповідної акції. Комітетові о. А. Гончаренка слід всесторонно допомогти, бо проф. Луців готовить до друку англомовний переклад Споминків о. Гончаренка, що може прискорить завершення того так великого та важного задуму Американської України.

Предсідник Павло Марко розказав присутнім про його цьогорічну поїздку з дружиною на Україну та по Західній Европі, яку доповнив його брат Андрій.

Всі присутні на цьому бенкеті із задоволенням розходилися домів після оглядин Виставки о. А. Гончаренка, де були показані його оригінальні знимки з архіву проф. Федора Луцева, голови Комітету о. А. Гончаренка, його видання: Аляска Геральд Свобода, Споминки, писання в „Колоколі", згадки в календарях і альманахах, часописах, серед яких то експонатів царював рисунок о. А. Гончаренка виконаний проф. Яр. Паладієм.

Д-р Ол Соколишин

Дещо для мрійників

(Закінчення зі стор. 2-ої)

реальне, немов з іншого світу...

А якщо їхалося поїздом уночі, тоді, замість кольорових фільмів, були хмари мініятюрних пориваючо - захоплюючих золотих зірок. В дійсності — це були не зірки, а іскорки з льокомотиви, які інколи пекли в обличчя. Іскорки летіли поруч поїзду, вони були прекрасні, веселі, і їх дуже хотілось ловити в долоні. А що вони пекли — це дрібниця.

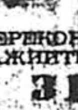
Подорожі поїздом були таки дійсно захоплюючі. Навіть у „третій клясі", на дерев'яних лавках, навіть коли в сепаратці хтось курив махорку або велась голосна дискусія в мові „вибраного народу". Цих деталів не запримічувалось — головне було мати місце при вікні й дивитися, як попри вас біжить світ. І мріяти: „можливо, колись я виберуся в ще довшу подорож, ген аж до синього моря"...

Якщо ви колись любили їздити поїздом — виберіться на вакації в цей давній, немодний тепер спосіб. Зробіть маленьку деґресію із світу авт та джетів — і сядьте до далекобіжного поїзду. Сядьте при вікні — і на хвилину вам здаватиметься, що їдете з гімназії на вакації. Правда, красвид буде трохи інакший, як тоді.

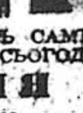
Ви не побачите малих босих пастушків, але якийсь коник буде так само скубати спокійно траву. Десь на горбочку стоятиме самітня хата, плистиме ріка, зеленітиме ліс... Ані фабрик, ані мотелів не буде.

Поїзди біжать своїми давніми шляхами, біля яких тихо й зелено. І їхні колеса вистукують ту саму мелодію, що колись. І все, що в інших обставинах було б звичайним і буденним — крізь вікно поїзду виглядатиме як нове, цікаве — і дуже приманливе. Може тому, що ви не можете діткнути його рукою ані зупинити. І світ — як колись — біжтиме попри вас. Спробуйте!

НАЙКРАЩІ ПЛАТІВКИ в АРЦІ. Жадайте дарових каталогів.

НЕ ТРЕБА ДОВГО ЧЕКАТИ

ПЕРЕКОНАЙТЕСЬ САМІ І ЗАЖИЙТЕ ЩЕ СЬОГОДНІ

ЗІЛЛЯ

під назвою

J. MILLER'S PURE HERB COMPOUND # 8,

а вже завтра почуєтесь ліпше. Терплячі на скрутоми, нікваси жолудка, запір, нестравність, гази, відбивання, завороти голови, біль у крижах і інші недомагання НЕ ЧЕКАЙТЕ, а спробуйте зараз!

Ціна одної пачки $10.00, а якщо хочете для свого приятеля, тоді дві пачки тільки — $15.00. Пишіть зараз долучуючи чек або Моней Ордер на адресу:

THE MILLER CO., INC.
Dpt. 41
790 Broad Street Newark, N.J.

Нижче подаємо один з численних листів подяки та знимку автора листа з Канади:

Сл. І. Кр.

Дуже дякую за Ваше зілля, яке має надзвичайну лічничу силу. Я довгі роки терпів на жолудок, був два рази у шпиталі, одначе нічого мені не помогли. Чого я не уживав, однак все було безуспішне. Аж ваше зілля мені помогло. Нині я здоров та чуюся краще, тому раджу кожному, щоби спробував. Ще раз дякую дуже.

Брат Петро, ЧНІзГ (С.в.а.Е.)
Торонто, Канада

†

В глибокім смутку повідомляємо Рідних, Приятелів і Знайомих, що дня 26-го жовтня 1965 року на 54-му році життя помер нагло наш ЧОЛОВІК, БРАТ, ШВАҐЕР І ВУЙКО

бл. п.

ВАСИЛЬ ҐОЛЕМБІЙОВСЬКИЙ

Похорони відбулися 29-го жовтня 1965 р. з похоронного заведения М. Колодія до української католицької церкви св. Йосафата, а відтак на цвинтар св. Петра і Павла в Клівленді.

Горем прибиті:
дружина — ІВАННА
брат — ГРИГОР із дружиною НАТАЛКОЮ та дітьми НАДІЄЮ й ЗИНОВІЄМ
сестри — ЄВГЕНІЯ й МАРІЯ з родинами в Краю

Замість квітів на могилу сл. п. Президента УНР в екзилі
д-ра СТЕПАНА ВИТВИЦЬКОГО
матері зі світлички УЗХ у Філядельфії складають 15 долярів на Літературний Фонд при Товаристві Українських Письменників „СЛОВО".

ТОВАРИСТВО ПРИХИЛЬНИКІВ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ м. НЮАРКУ, Н. Дж.

повідомляє, що в НЕДІЛЮ, 14-го ЛИСТОПАДА 1965 р., коло 11-ої год. дня в Українській Православній Церкві СВЯТОГО ВОЗНЕСЕННЯ 675 Савт 19-та вул. в Нюарку, Н. Дж. буде відправлена

ПАНАХИДА

ПО СВ. П. ДОКТОРУ

СТЕПАНУ ВИТВИЦЬКОМУ

Президенту Української Народної Республіки в екзилі

Запрошується все Українське Громадянство м. Нюарку та околиць своєю присутністю віддати честь і пошану вірному і достойному сину Української Нації.

УПРАВА ТОВАРИСТВА

До всіх українців міста РОЧЕСТЕРУ, Н. Й. і околиць!

20-ий ВІДДІЛ ОРГАНІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ (ОДВУ), 18-ий ВІДДІЛ УКРАЇНСЬКОГО ЗОЛОТОГО ХРЕСТА (УЗХ) і КУРІНЬ БРАТСТВА КАРПАТСЬКИХ СІЧОВИКІВ (Курінь БКС) в РОЧЕСТЕРІ, Н. Й.

запрошують всіх Українців м. Рочестеру і околиць вшанувати своєю участю

ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

Голови Проводу Українських Націоналістів

сл. п.

Полк. АНДРІЯ МЕЛЬНИКА

ПАНАХИДИ відбудуться:

в суботу 13-го листопада, о год. 6:30 вечора, в українській Православній церкві св. Покрови при вул. Клінтон Евеню, а

в неділю, 14-го листопада в обох українських Католицьких церквах — св. Йосафата і Богоявлення — після Служби Божої о год. 12-ій.

14-го листопада, о год. 3-ій по полудні, у великій залі УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ — 831 Джозеф Евеню — відбудуться

ЖАЛОБНІ СХОДИНИ

по Покійному Полковникові Андрієві МЕЛЬНИКОВІ, на яких буде мати доповідь дир. Микола ВІҐУН з Клівленду, провідний член УВО і ОУН.

Вшановуючи пам'ять Великого Борця за Волю України сл. п. Полковника Андрія Мельника, згадаємо його як і добровольця Українських Січових Стрільців, співосновника Корпусу Січових Стрільців, Отамана Військ Української Народньої Республіки, Шефа Штабу Дійової Армії, співосновника Української Військової Організації, Крайового Команданта УВО, Голови Проводу Українських Націоналістів, людини кришталної чистоти, що все своє життя віддала службі Батьківщині.

Управи 20-го Відділу ОДВУ, 18-го Відділу УЗХ і Куреня Б. К. Січовиків

В 40-ИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого
МУЖА І БАТЬКА

бл. п.

ЮРІЯ ЛІНГАРТА

після Літургії буде відправлена

ПАНАХИДА

в неділю, 14 листопада 1965 р.

в ЦЕРКВІ СВ. ТРОЙЦІ
185 S. 5th St., Brooklyn, N.Y.

†

В невимовному смутку повідомляю Рідних і Приятелів, що в неділю вранці, 7-го листопада 1965 року відійшов у Вічність у Лейквуді, Н. Дж., мій Найдорожчий і Невіджалуваний ТАТО

Інженер ОСИП ПЕРЛОВИЧ

народжений 7-го січня 1907 р. у Черепині, пов. Львів, колишній службовик „Маслосоюзу" у Львові, в Америці інженер електроніки у фірмі Бендікс.

ПОХОРОН відбудеться в суботу 13-го листопада ц. р. з похоронного заведения Anderson & Campbell при Main Street в Томс Ривері, Н. Дж., до церкви св. Йосифа і відтіль на місцевий католицький цвинтар.

Горем прибита:
МАРТА — донька з родиною

ДАРІЯ ЯРОСЛАВСЬКА

ПОВІНЬ

Роман
в трьох частинах про нарід, що вийшов з рідної землі.

ПЕРША ЧАСТИНА

НА КРУТІЙ ДОРОЗІ

Сторінок 266 Ціна $3.50

Замовляйте в авторки:
D. Yaroslavska-Stolarchuk
624 So. 20th Street Newark, N.J. 07103

НАЙКРАЩИЙ І НАЙБІЛЬШ ВІДПОВІДНИЙ ДАРУНОК НА РІЗДВО І НОВИЙ РІК

СВ. ПИСЬМО

СТАРОГО І НОВОГО ЗАВІТУ

ВИДАНЕ В РИМІ

Це перший повний український переклад всіх книг св. Письма. 1422 + XXIV сторінок друку на тонкому індійському папері — 14 кольорових ілюстрацій — 2 великі кольорові мапи.

Ціна:

Оправлене в люксусову скіру, позолочене	$20.00
Оправлене в скіру, позолочене	15.00
Оправлене в штучну скіру	12.00

ЗАМОВЛЯЙТЕ ЗАРАЗ, ЩОБ МОГЛИ ОТРИМАТИ ЦЕ ПЕРЕД СВЯТАМИ.

Замовлення слати на таку адресу:

PP. BASILIANI
via S. Giosafat, 8, Roma (Aventino), Italy

Св. Письмо висилається за попереднім висланням належности. Гроші висилати в листі — тільки чеком, на ім'я:
PP. BASILIANI

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА МОГИЛУ

Цією дорогою складаю щиросердечну подяку за надіслані гроші на квіти на могилу

бл. п. мого Батька

Осипа Маланчука

які одержав від Управи Комітету Збірівщини в Торонті 20,00 дол., панства Лесівих з Торонта 15,00 і пана О. Стецюка з Торонта 10,00 дол.

Згідно з волею Батька, який просив не класти квітів на могилу, а ці гроші жертвувати на добродійну ціль, виконуючи волю Батька переслані гроші у сумі 45.00 дол. передаю на Фонд Комісії Допомоги Українському Студентству.

За Родину — ІГОР МАЛАНЧУК

СЛОВНИК

АНГЛО-УКРАЇНСЬКИЙ СЛОВНИК — 50 000 слів і виразів, 792 стор. в оправі — М. Л. Подвезько — $6.00

Замовляйте:
"SVOBODA", 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

СПОРТ

НЕДІЛЯ, 14-го ЛИСТОПАДА 1965 Год. 1:00 по пол.

на грищі УКРАЇНСЬКОГО СПОРТОВОГО МАЙДАНУ при 31-ій евню і 124-ій вулиці в Коледж Пойнті, Н.Й.

ФУТБОЛЬНІ ЗМАГАННЯ ЗА МИСТЕЦТВО НІМЕЦЬКОЇ ОВЕРЛІҐИ

УСК Ню Йорк — Blue Star

Год. 2:45 по пол. GREEK-AM. S. C. — B. W. GOTTSCHEE

Передзмаг резерв УСК — BLUE STAR о год. 11:15.

ДОЇЗД: Flushing IRT до Main St. (кінцева ст.), опісля автоб. Q 65 до 31 Евню.
АВТОМ: Long Island Expressway до Rodman St. exit, опісля по Lawrence St. до 31-о Евню.

СПОРТ

Українська Православна Парафія Св. Тройці в Ірвінґтоні

— запрошує на —

ОСІННІ ВЕЧЕРНИЦІ

що відбудуться

в суботу, 13-го листопада 1965 р. в залі Club Navaho

239 — 40th Street, IRVINGTON, N. J.

Грає оркестра БОГДАНА ГІРНЯКА

ВИБІР КНЯЖНОЇ І БОЯРИНЬ ВЕЧОРА

СМАЧНИЙ БУФЕТ ПІД ЗАРЯДОМ СЕСТРИЦТВА ПАРАФІЇ

Початок в год. 8-ій веч. Вступ $2.00

Неділя, 12-го грудня 1965 року
Година 6-та вечора
Авдиторія Фешен Інституту
при 225 Захід 24-та вул.
в НЮ ЙОРКУ

КОНЦЕРТ

У СОТІ РОКОВИНИ НАРОДИН

СЛУГИ БОЖОГО МИТРОПОЛИТА

АНДРЕЯ ШЕПТИЦЬКОГО

В ПРОГРАМІ:
ВІДКРИТТЯ, СВЯТОЧНА ПРОМОВА І ВИСТУПИ КРАЩИХ СИЛ УКРАЇНСЬКОГО МИСТЕЦЬКОГО СВІТУ.

Подробиці в афішах.

СПОРТ

Редагує: В. Сохан

КАЛЕНДАРЕЦЬ ЗМАГАНЬ УКРАЇНСЬКИХ КЛЮБІВ

Неділя, 14-го листопада:

УСК Ню Йорк — „Блю Стар", Ню Йорк, мистецькі змагання „Великої Десятки" Німецько - Американського Футбольного Союзу відбудуться о год. 1ій по полудні на грищі Українського Спортового Майдану при 124 вулиці і 31-ій евню у Коледж Пойнті, Н. Й. На цьому ж грищі о год. 2:45 другі змагання: Грецько - Ам. СК — „Б. В. Готче".

Португальський СК, Нюарк — „Чорноморська Сі", Нюарк, мистецькі змагання Американської Футбольної Ліги відбудуться о год. 2:30 по полудні на грищі Айронбавнд при Вілсон евню в Нюарку.

„Рома", Петерсон — „Тризуб", Філядельфія, мистецькі змагання Американської Футбольної Ліги відбудуться о год. 2:30 по полудні на грищі „Спортсфрендс" у містечку Вейн, Н. Дж.

ЗАБАВА „ТРИЗУБА"

В суботу, 13-го листопада, влаштовує УСО „Тризуб" у власному домі при 4932 Н. Брод Ст. забаву, дохід з якої призначений в цілому на потреби професійної ланки футболу. Управа УСО звернулася з закликом до всіх симпатиків репрезентативної дружини футболу, щоб вони закупили квитки на забаву без огляду на те, чи вибираються піти на неї.

УСК — „ДОЙЧУНГАРН" 2 : 0

Ню Йорк, 31-го жовтня. — Цією скромною перемогою випередив УСК на одну точку своїх суперників на першунів „Великої Десятки" у табелі гор. Футболісти УС-Клюбу, які виступили знову без Сметтгирста, повели обережну, але плянову гру, яка принесла заслужену перемогу. При кращій продуктивності нападу, вислід змагань міг бути значно вищим, коли брати під увагу перевагу дружини УСК-у.

На 12-ій хвилині В. Шмотолоха випрацював стрілову нагоду і з його подачі здобув Дімейн перші ворота. Ряд дальших нагод не приніс зміни висліду до перерви. Суддя Пітерс не признав воріт із стрілу, м'яч якого відбився під поперечкою й вернувся з воріт у поле. В другій половині змагуни УС-Клюбу виглядали втомленими, або може й дехто з них переходить спадок форми. Вдоволили жертвенністю Дімейн і Шеферс, хоч і вони прогавили декілька ворітних нагод. Завзято наступав теж молодий Коваленко, але, на-че у відплату, воротар Стірнайт контузив його в ногу, так що Коваленко примушений був покинути гру. Фігуредо, який прийшов на його місце, випрацював опісля другі ворота. З його подачі післав Шеферс гострий стріл у сітку противника, що й принесло устійнення висліду зустрічі.

МекКолген, В. Шмотолоха і Е. Кравець мали слабий день, тому й варто було останнього з них замінити Цапом. Фігуредо показався добрим технічно, але фізично був він надто слабий до твердих суперників. Коваленко заповідається на дуже доброго змагуна і при систематичних тренінгах можна вже скоро сподіватися, що він дійде до форми повновартісного напасника.

І. Дзядів

УСПІХИ НАЙМЕНШИХ ФУТБОЛІСТІВ УСК-у

Кожної суботи виряджає УСК Ню Йорк дві свої наймолодші дружини футболу на змагання за першість ліг новаків і доросту, що їх веде Німецько - Американський Футбольний Союз. Завдяки наполегливій праці ентузіястів - опікунів наших найменших футболістів та розумінню ваги спорту серед батьків цієї молоді виховуються в рядах дружин новаків і доросту нові зірки футболу, які, хочеться вірити, прийдуть колись на зміну теперішнім нашим і не-нашим репрезентантам.

Дружиною новаків опікується ветеран футболу Юрій Колодій і ця дружина хлопців у віці 9 - 12 років має на п'ять відбутих мистецьких гор ліги дві перемоги, дві нерішені і одну програну. Дотеперішні висліди юнаків:

УСК — „Дойчунгарн" 5:0
УСК — „Баваріянс" 6:0
УСК — Литовський СК 0:0
УСК — „Б. В. Готче" А 0:3
УСК — Бруклин 0:0

В складі цієї дружини найменших грають: Б. Стадник, Ю. Яків, Є. Жовтий, Д. Гайдикевич, Ю. Гірняк, Р. Лютак, В. Лихолат, В. Гладкий, Р. Сенів, В. Тараско, Б. Жовтий, М. Копач, І. Гладкий, Н. Калина, Ю. Король, Ю. Лютак.

Дружиною учнів, тобто футболістів у віці 13 - 15 років, опікується другий приятель молоді, Микола Собенко, який вже від років дбає про тих футболістів, на гру яких часто і не приходять наші симпатики, бо їх очі звернені лише на першу дружину. Учні УСК-у відбули вже три зустрічі і всі три вирішили у свою користь. Ось їх висліди:

УСК — Литовський СК 6:0
УСК — „Гоя" 3:2
УСК — „Блю Стар" 3:0

В складі цієї дружини грають: Б. Гайдикевич, Р. Ганич, Б. Благий, Д. Гаврон, В. Пужик, А. Беркещук, М. Миколяк, М. Глухий, С. Самко, М. Чарний, І. Черко, Я. Бушмич, Я. Климків, Б. Раманишин, З. Барабаш, С. Сарабин, Т. Чубак і В. Гаврилюк.

Усім любителям футболу, в душі яких закрадається сумнів у власні сили, радимо щиро вибратися на змагання цих найменших футболістів, щоб там на місці впевнитися, що ми можемо не лише запевнити будучність нашим клюбам, але і подбати про те, щоб наші успіхи на вершинах американського футболу не були короткотривалими.

ФУТБОЛЬНІ ВИСЛІДИ УКРАЇНСЬКИХ КЛЮБІВ СТЕЙТУ КОННЕКТИКАТ

Неділя, 31-го жовтня:

УСК Бріджпорт — виграв воковером 1:0 мистецькі змагання А кляси з дружиною шотляндців „Клен Маррі", яка не прибула на зустріч.

УСК Гартфорд — виграв 2:0 мистецькі змагання Б кляси Північ з дружиною Савтінгтон СК.

УСТ „Довбуш" Ню Гейвен — програв 0:4 мистецькі змагання Б кляси Південь з італійською дружиною Ню Гейвен СК.

В суботу, 11-го вересня, відбувся в Бріджпорті футбольний турнір українських дружин стейту Коннектикат, в якому взяли участь три українські дружини: УСК Бріджпорт, УСК Гартфорд і УСТ „Довбуш" Ню Гейвен. Учасники відбули по дві зустрічі кожний з кожним, які тривали по пів години.

Поодинокі висліди змагань:

Гартфорд-Бріджпорт	2:2
Гартфорд-Довбуш	1:0
Довбуш-Бріджпорт	1:0
Гартфорд-Бріджпорт	1:3
Гартфорд-Довбуш	1:1
Бріджпорт-Довбуш	1:0

У висліді відбутих гор перше місце припало УСК-ові Бріджпорт, друге зайняв УСК Гартфорд, а на третьому опинився „Довбуш" з Ню Гейвен. Це був турнір за Чашу УРСоюзу, яку вручив переможцеві п. І. Сливинський.

М. Я.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

СУБОТА, 13 ЛИСТОПАДА 1965 р.

АМБРІДЖ, Па. Місячні збори 161 Відд. УНС о год. 7-ій веч. в Клюбовій залі. — П. Роновський.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. Місячні збори Б-ва св. І. Хрестителя — 270 Відд. в год. 7-ій веч. в УНДомі при 90-96 Фліт вул. Проситься вирівняти свої залеглості. — А. Шаран, М. Баран, С. Островський, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Місячні збори Т-ва Мир — 324 Відд. відбудуться 13 листопада. Проситься членів вирівняти всі залеглі вкладки. — І. Струк, секр.

ДЕТРОЙТ, Міш. Місячні збори Б-ва св. І. Хрестителя — 292 Відд. о год. 1:30 по пол. в УНДомі. — В. Терлецький, гол., О. Рудницький, секр.

НЮАРК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. М. Грушевського — 219 Відд. від год. 7-8 веч. в приміщенні при 675 So. 19th St. — М. Юров, секретар.

ШИКАГО, Ілл. Збори Б-ва св. ап. Петра і Павла — 220-ий Відд. о год. 7:30 веч. в залі УНСоюзу при 1915 В. 51-ша вул. На зборах буде зданий звіт із відбутого веселого вечора - забави Відділу, як також будуть обговорені всі питання в зв'язку із посиленою кампанією приєднування членів ще цього року. Проситься всіх членів ласкаво прибути. — Управа.

КЛІФТОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Українська Січ — 182 Відд. о год. 6 веч. в залі Укр. Правосл. Церкви при 45-47 Говп Аве., Пасайк, Н. Дж. — Управа.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Місячні збори Б-ва св. Володимира — 130 Відд. о год. 8-ій вечора в приміщенні Укр. Кат. Ветеранів. Перед зборами можна вплатити членські вкладки. — І. Малець, секр.

НЕДІЛЯ, 14 ЛИСТОПАДА 1965 р.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Місячні збори Т-ва Сокіл — 336-ий Відд. в год. 1-ій по пол. в УНДомі, 2253 В. 14-ій вул. Проситься членство прибути і вирівняти свої вкладки. — Гр. Степанек, предс., Гр. Кісіль, секр.

ДІТРОЙТ, Міш. Місячні збори Т-ва Запор. Січ — 75-ий Відд. о год. 1-ій по пол. в залі УНДому при вул. Мартін. Проситься членів прибути, та заплатити свої вкладки, а довгуючих вирівняти залеглості. — С. Леськів, секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Збори Б-ва св. Василія Великого — 364 Відд. о год. 2 по пол. в УНДомі, 3161 East 93rd St. — Управа.

MONESSEN, Pa. Місячні збори 338-го Відд. о год. 1-ій по пол. в українській залі на 2-ій вулиці, 213 Скунмекер Евню. Проситься членів вирівняти свої місячні вкладки. — Nick Kuch, секр. 109 Linden Ave., Monessen, Pa.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори Т-ва Запор. Січ — 367 Відд. о год. 1:30 по пол. в Укр.-Амер. Клюбі. Прохається, щоб члени вирівняли свої вкладки. — Ю. Кушнір, секр., Т. Песко, касир, В. Попович, секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Місячні збори Т-ва ім. І. Франка — 334 Відд. о год. 1-ій по пол. в УНДомі при Вест 14-ій вулиці. Проситься членів вирівняти залеглі вкладки. — Н. Задерецький, предс., І. Холодняк, секр., Стефанія Бохонок, фін. секр.

МЕНВИЛ, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка — 349 Відд. о год. 2-ій по пол. в домі Ветеранів при вул. Вашингтона в Менвил, Н. Дж. На зборах буде реферат про 1 листопад 1918 р. Проситься прибути, щоб належно вшанувати той великий день. — І. Гнідь, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори С-ва Пресв. Богородиці — 36 Відд. о год. 2:30 по пол. в Укр.-Амер. Клюбі, 292 Гудсон Аве. Маємо важні справи до вирішення з нагоди нашого Ювілею. — Анна Стрілець, предс., Катерина Ярославська, касир, С. Гунька, секр.

БАЛТІМОР, Мд. Місячні збори Б-ва Пресв. Тройці — 320 Відд. о год. 2-ій по пол. в Укр. Горож. Клюбі при 3101 O'Donnell St. Проситься прибути та вирівняти свої залеглі вкладки. — Д. Пісецький, предс., І. Малко, секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Збирання місячних вкладок 102 Відд. відбудеться зараз по Співаній Сл. Божій в церковній залі при 2280 W. 7th St. — І. Попович, предс., Г. Голубець, кас., М. Бобечко, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Збори Т-ва Єдність — 163 Відд. о год. 12-ій дня в домі Горожан, 847 N. Franklin Street. Проситься членів про численну участь, тому що є дуже важні справи до вирішення. — С. Филик, фін. секретар.

НЮАРК, Н. Дж. Місячні збори Б-ва св. І. Хрестителя — 76 Відд. в год. 1-ій по пол. в приміщенню Укр. Школи при Сенфорд Авеню і Айві вул. Просимо всіх членів вирівняти залеглі вкладки, тому що кінчається рік. — Т. Деметчук, предс., В. Салабун, секр.

НЕДІЛЯ, 21 ЛИСТОПАДА 1965 р.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори Б-ва св. Йосафата — 217 Відд. УНС о год. 2-ій по пол. в залі Укр.-Амер. Клюбу, 292 Гудсон Евня. На порядку: Вибір кандидатів на урядників Б-ва на 1966 рік. Повідомляється членів Б-ва, що 25 листопада буде відслужена Служба Божа за померших і живих всіх членів Б-ва. — К. Шевчук, предс., Ф. Голод, фін. секр., Ст. Мартинюк, касир., В Колданський рек. секр.

Посмертні згадки

АННА ОЛЕКСІЄНКО з дому Андрієвська, членкиня 301 Відд. УНС ім. Дм. Вітовського в Шикаго, Ілл., згинула трагічною смертю на 54 році життя, дня 2 жовтня 1965 року в Денвері, Кольорадо. Покійна народилась 27 липня 1911 р. в селі Мукані, пов. Радехів, Зах. Україна. До УНСоюзу вступила в 1952 р. Покійна залишила в великому горю: чоловіка Петра, дочку Ольгу з чоловіком і дітьми, сина Волтера, маму Катерину, брата Франка з дружиною та дітьми, сестру Теклю з дітьми в Україні, дочку чоловіка Олександру з мужем і донькою, близьку та дальшу рідню в Америці, Канаді та Україні. Похорон відбувся в Шикаго, дня 6 жовтня 1965 р. з пох. заведення до Катедри св. Володимира, а звідси на на цвинтар в Elmwood до родинного гробу при участі родини та членів Відділу.

Вічна Їй Пам'ять!

П. Врублівський, секр.

ГАЛИНА СТОЙКА, членка 364 Відд. УНСоюзу в Клівленді, Огайо, померла 14-го вересня 1965 р. Покійна походила з с. Новий Двір, повіт Сокаль, Галичина. Полишила в смутку 3 доньки, 3 внуки, 3 сестри в ЗДА і Канаді. Похорон відбувся 16 вересня 1965 р. з укр. церкви Пр. Діви Марії на цвинтар св. ап. Петра і Павла в Пармі, Огайо.

Вічна Їй Пам'ять!

Управа Відділу

МИХАЙЛО ПАЩУК, член 406 Відд. УНС, помер 19 жовтня 1965 р. на 76-му році життя. Покійний походив з с. Хлівчани, пов. Рава Руська, Західня Україна. В 1935 р. був нагороджений Головною Управою УНС, за приєднання 60 членів — перстенем заслуги. Похорон відбувся 22 жовтня 1965 р. з дому жалоби до церкви св. Андрія в Олифанті, Па., а опісля на цвинтар св. Михайла в Николсон, Па. Осиротив дружину Анастазію, синів Григорія і Василя, дочку Анну, зам. Спадіні та 11 внуків.

Вічна Йому Пам'ять!

М. Мартинюк, секр.

СОФІЯ ДУТКЕВИЧ, довголітня членкиня Т-ва Рогатинщина — 396 Відд. УНС в Пітсбургу, Па., померла 27 вересня 1965 р. по довгій і тяжкій недузі на 69-му році життя. Покійна походила з с. Товарна, пов. Старий Самбір, Зах. Україна. У великому смутку полишила мужа Михайла, 3 зам. доньки, 2 одружених синів і 15 внуків. Похорон відбувся 30 вересня 1965 р. з похоронного заведення до укр. православної церкви св. Володимира в Пітсбургу та поховано на парафіяльному цвинтарі. Похоронних обрядів довершили о. о. Д. Сенатя, А. Бек і Ст. Голутяк. Покійну відпровадили на Вічний Спочинок родина, приятелі, знайомі і члени Відділу.

Вічна Їй Пам'ять!

І. Слободян, секр.

ВАСИЛЬ ПУНЬДЯК, довголітній член 59-го Відд. УНС в Бриджпорті, Конн., упокоївся 22 вересня 1965 року на 73 р. життя. Покійний народився 18 вересня 1892 р. в с. Бабенів, пов. Самбір, Зах. Україна. Полишив в смутку дружину Анну з дому Курило, 3 доньки Гелен, Стефанію, Марію, сина Івана і 2 внуків. Похорон відбувся 24 вересня 1965 р. з пох. заведення до гр.-кат. церкви св. І. Хрестителя. Похоронні відправи відслужили о. Т. Доліней і о. Я. Шуст при участи родини, членів Т-ва Українська Січ і приятелів. Тлінні Останки похоронено на цвинтарі св. І. Хрестителя в Стратфорді, Конн.

Вічна Йому Пам'ять!

М. Галькевич, секр.

ТАРЗАН, ч. 5 528. Воллес має плян.

Коли Веле повчала своїх підданих, як навантажити тубільних носіїв скарбом, Мореллі закликав Воллеса набік . . .

— Чи ви це чули? Вона хоче одружитись! — він хрипко шептав.

— Ви мусите з нею одружитись, бо інакше вона буде підозрівати, — відповів Воллес, Але слухайте уважно — я маю плян